

3. Ekonomický vývoj

Hrubý domácí produkt na jednoho obyvatele v kraji vzrostl od počátku milénia více než třikrát na hodnotu 714,4 tis. Kč (běžné ceny; hodnota za rok 2024). Počet ekonomických subjektů vzrostl téměř o polovinu, počet živnostníků o 29,8 %. Sklizeň obilovin vzrostla ze 785 tis. tun v roce 2000 na 1 324 tis. tun v roce 2025, výnosy obilovin z 3,58 t/ha na 6,82 t/ha. Výroba masa (bez drůbežího) naopak klesla z hodnoty 53,9 tis. tun na 28,4 tis. tun. Průměrný počet průmyslových podniků se 100 a více zaměstnanci se od roku 2000 téměř nezměnil. Stavební podniky s 20 a více zaměstnanci v roce 2025 na území kraje realizovaly stavební práce v hodnotě 54,5 mld. Kč v běžných cenách – tento objem prací na území kraje byl od roku 2000 nejvyšší. Počet vydaných stavebních povolení počtvrté meziročně klesl a dosáhl od roku od r. 2000 svého minima 6,1 tis. povolení.

Makroekonomický rámec

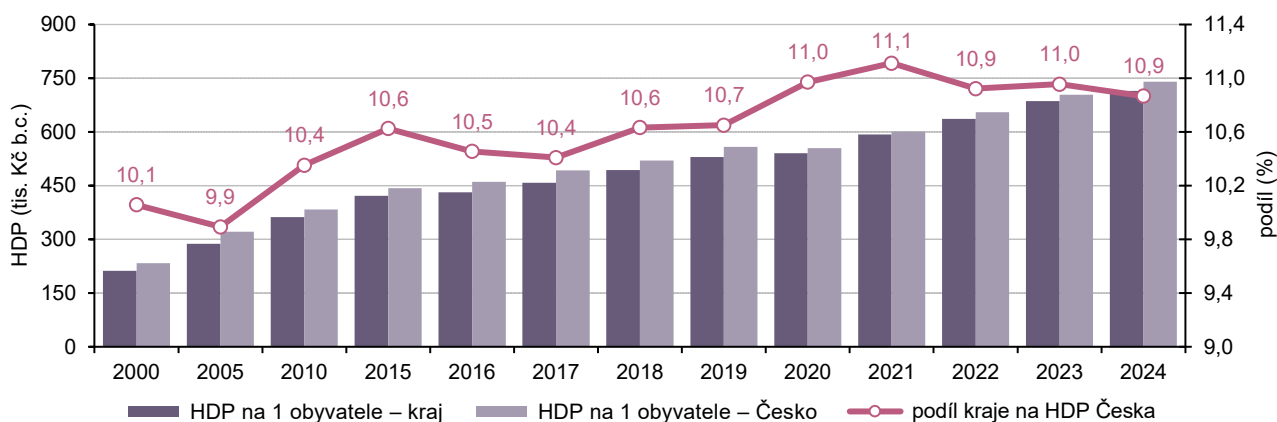
Výsledky regionální makroekonomické statistiky za rok 2025 budou až na počátku roku 2027.

V roce 2024 byla provedena mimořádná revize celé časové řady ročních národních účtů. V souladu s revizemi národních účtů byly revidovány rovněž regionální makroekonomické ukazatele. Nyní jsou k dispozici předběžné údaje za rok 2024, výsledky roku 2025 za kraje budou zveřejněny na počátku roku 2027.

Na jednoho obyvatele kraje připadl v roce 2024 hrubý domácí produkt ve výši 714,4 tis. Kč.

Základním národohospodářským ukazatelem užívaným pro měření výkonnosti ekonomiky na daném území je hrubý domácí produkt (HDP). Podle předběžných výsledků dosáhl regionální HDP v Jihomoravském kraji v roce 2024 hodnoty 875,7 mld. Kč (běžné ceny), což v přepočtu představovalo 714,4 tis. Kč na jednoho obyvatele.

Graf 3.1 Hrubý domácí produkt v Jihomoravském kraji (běžné ceny)



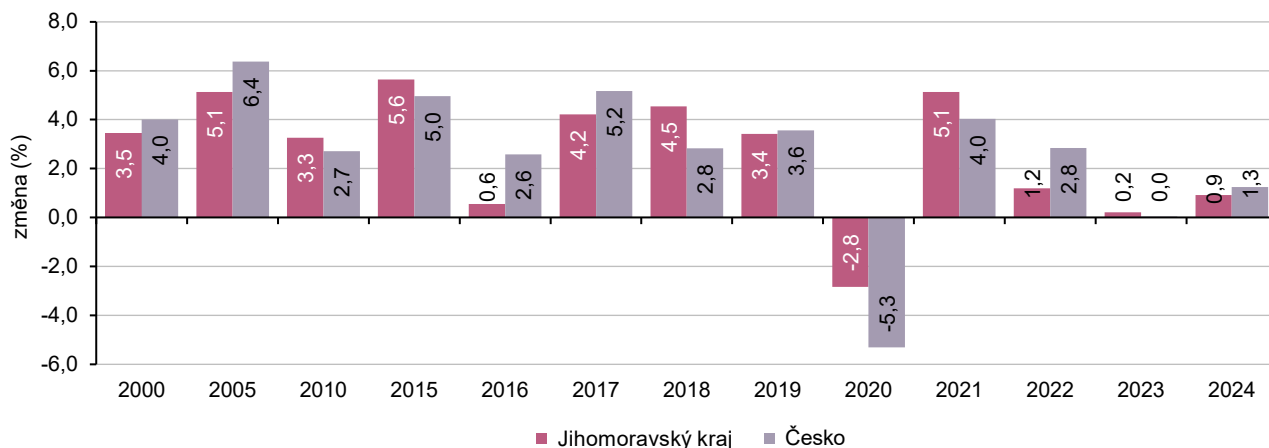
V roce 2024 objem HDP na obyvatele dosáhl dosavadního maxima.

Přepočtená hodnota HDP na jednoho obyvatele se zvyšovala až do roku 2008, kdy dosáhla 367,7 tis. Kč na obyvatele. Po poklesu v roce 2009 následoval opět postupný růst, v roce 2011 byla překonána i tzv. „předkrizová“ hodnota a meziroční zvýšení bylo zaznamenáno i v dalších letech. Rok 2024 představuje dosavadní maximum.

Krajský podíl na HDP Česka byl mezi kraji 3. nejvyšší.

Krajská hodnota HDP na obyvatele dlouhodobě zůstává pod celostátním průměrem, v roce 2005 činila dokonce jen 89,6 % průměru. K hodnotě Česka se kraj přiblížil nejvíce v roce 2021 (98,7 %), v roce 2024 krajská hodnota HDP na obyvatele dosáhla 96,5 % průměru Česka. Na republikové hodnotě HDP se Jihomoravský kraj podílel nejméně v letech 2005 a 2006, a to 9,9 %. V roce 2024 dosáhl podíl kraje na republikovém HDP 10,9 % (stejně jako v roce 2013 a 2022), mezi kraji je podíl dlouhodobě 3. nejvyšší.

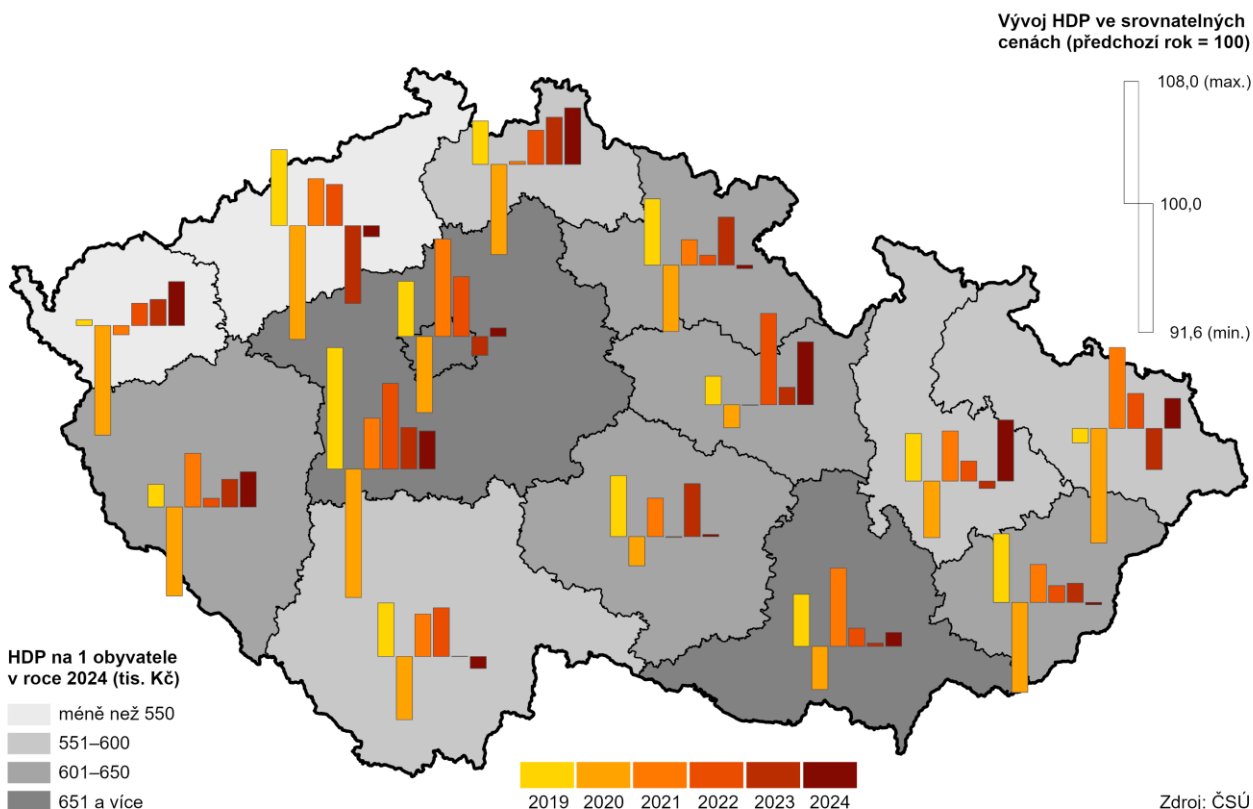
Graf 3.2 Vývoj regionálního HDP ve stálých cenách (předchozí rok = 100)



Dominantní postavení Prahy ovlivňuje republikové makroekonomické ukazatele.

Republikový průměr výše HDP na jednoho obyvatele (i ostatní makroekonomické ukazatele) ovlivňuje svou vysokou ekonomickou výkonností hlavní město Praha, a to do té míry, že pod průměrem Česka byly všechny ostatní kraje. Jihomoravský kraj se u výše tohoto ukazatele řadil na 2. místo v pořadí krajů. Nejnižší hodnota HDP na jednoho obyvatele byla zaznamenána v Karlovarském kraji, a to 460,9 tis. Kč. Karlovarský kraj vykazoval i nejnižší podíl na HDP Česka (1,7 %), naopak Praha se na republikovém celku podílela více než čtvrtinou (27,0 %).

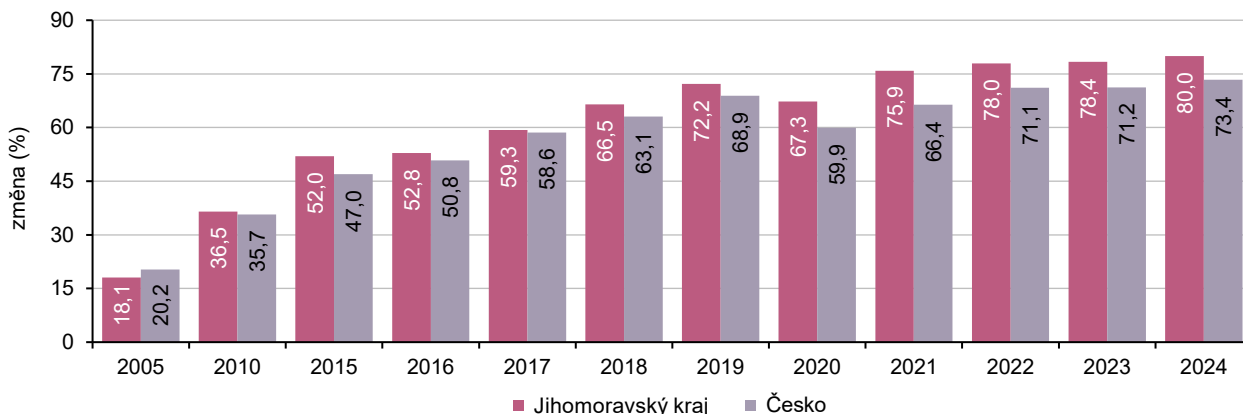
Regionální hrubý domácí produkt v krajích v letech 2019 až 2024



Rok 2024 přinesl opětovný nárůst regionálního HDP v 10 krajích.

Nejvyšší meziroční reálný růst regionálního HDP v kraji (vývoj HDP ve stálých cenách) byl za poslední desetiletí zaznamenán v roce 2015, a to 5,6 %. Po následujícím období růstu došlo v roce 2020 k meziročnímu poklesu o 2,8 %, zatímco na celostátní úrovni činil pokles 5,3 %. Rok 2020 byl silně ovlivněn pandemií covid-19 a přinesl meziroční snížení HDP ve srovnatelných cenách ve všech krajích. Rok 2024 přinesl mírný nárůst regionálního HDP v Jihomoravském kraji (+0,9 %). Nejvyšší nárůst byl zaznamenán v kraji Pardubickém (+4,1 %) a Olomouckém (+4,0 %). Meziroční pokles regionálního HDP vykázaly čtyři kraje, nejvýrazněji Jihočeský (-0,8 %), následně Ústecký (-0,7 %), Královéhradecký (-0,2 %) a Zlínský (-0,1 %).

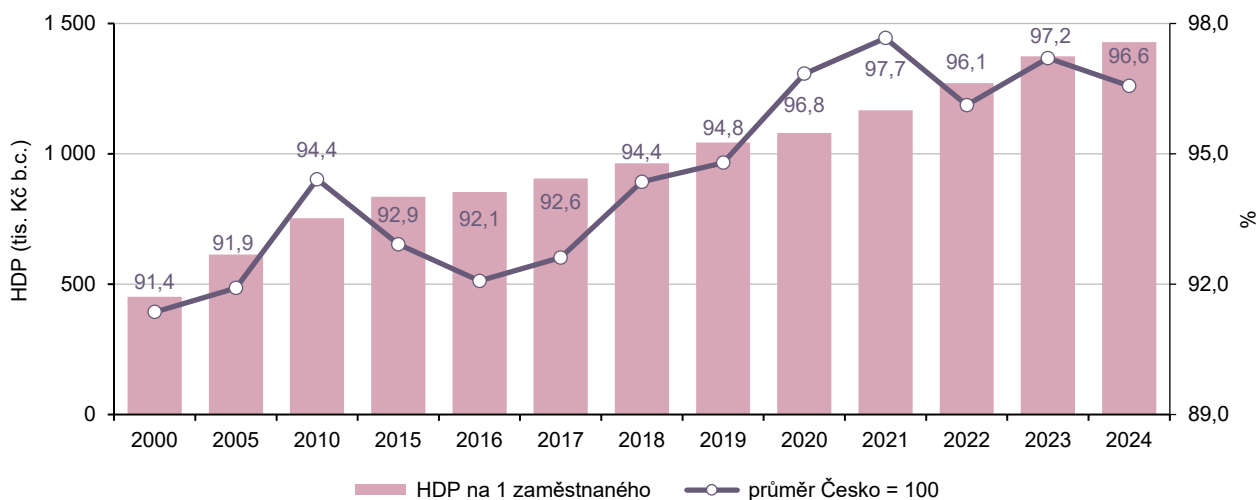
Graf 3.3 Vývoj regionálního HDP ve stálých cenách (rok 2000 = 100)



V roce 2024 byl HDP v Jihomoravském kraji oproti roku 2000 o 80,0 % vyšší.

Vývoj regionálního HDP ve stálých cenách roku 2000 ukázal, že HDP v kraji v roce 2008 byl proti roku 2000 o 40,3 % vyšší. Po „krizovém“ roku 2009 (nárůst proti roku 2000 o 32,2 %) až rok 2011 v Jihomoravském kraji znamenal překročení této hranice (nárůst o 40,8 %). V rámci Česka v roce 2008 zvýšení dosáhlo 38,8 %, tento stav byl překonán až v roce 2014 (o 40,1 %). Nárůst HDP vyjádřený ve stálých cenách roku 2000 byl v kraji ve srovnání s vývojem v Česku většinou vyšší. Výjimkou byly roky 2002 až 2007. V roce 2024 byl HDP v Jihomoravském kraji oproti roku 2000 o 80,0 % vyšší.

Graf 3.4 Vývoj regionálního HDP na 1 zaměstnaného v Jihomoravském kraji (běžné ceny)



Kromě roku 2009 a 2012 se meziročně zvyšovala

Přepočet regionálního HDP na zaměstnaného je vyjádřením produktivity práce. V roce 2024 v Jihomoravském kraji dosáhl objem HDP na zaměstnaného 1 427,5 tis. Kč

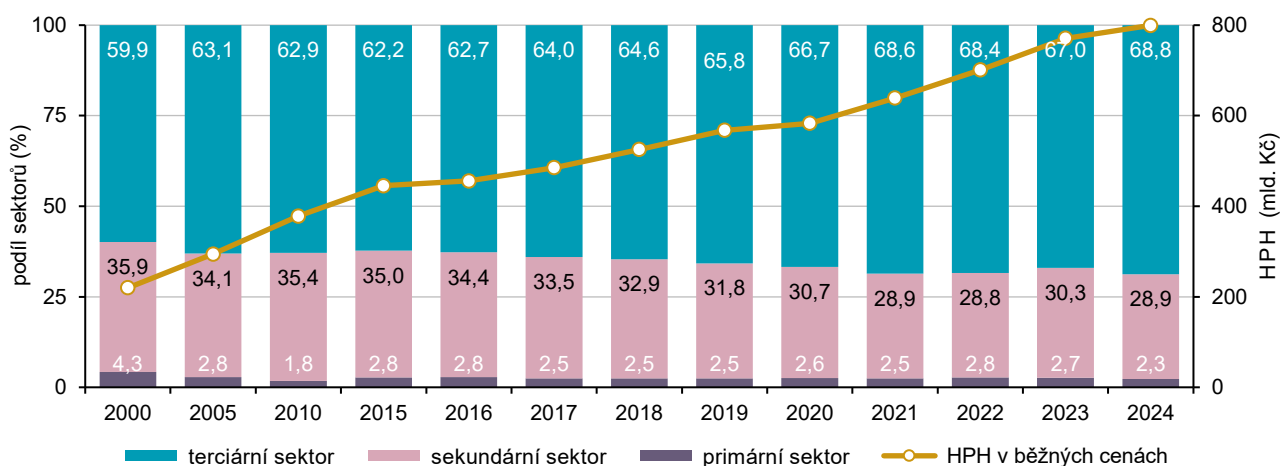
hodnota přepočtu HDP na zaměstnaného.

běžných cen, což bylo o 53,5 tis. Kč (o 3,9 %) více než v roce 2023. V letech následujících po roku 2000 byl meziroční nárůst tohoto ukazatele zaznamenán každoročně s výjimkou let 2009 a 2012. Ovšem vztah krajské hodnoty regionálního HDP na zaměstnaného k průměru Česka spíše kolísá. Nejvyšší odstup od průměru Česka byl v kraji zaznamenán v letech 2000 a 2005 (91,4 %, resp. 91,9 % průměru Česka). V roce 2021 se kraj k republikovému průměru přiblížil nejvíce (97,7 %). V mezikrajském srovnání roku 2024 byl objem HDP na zaměstnaného 3. nejvyšší (za Prahou a Středočeským krajem), stejně tak dopadlo i srovnání výše podílu ve vztahu k průměru Česka.

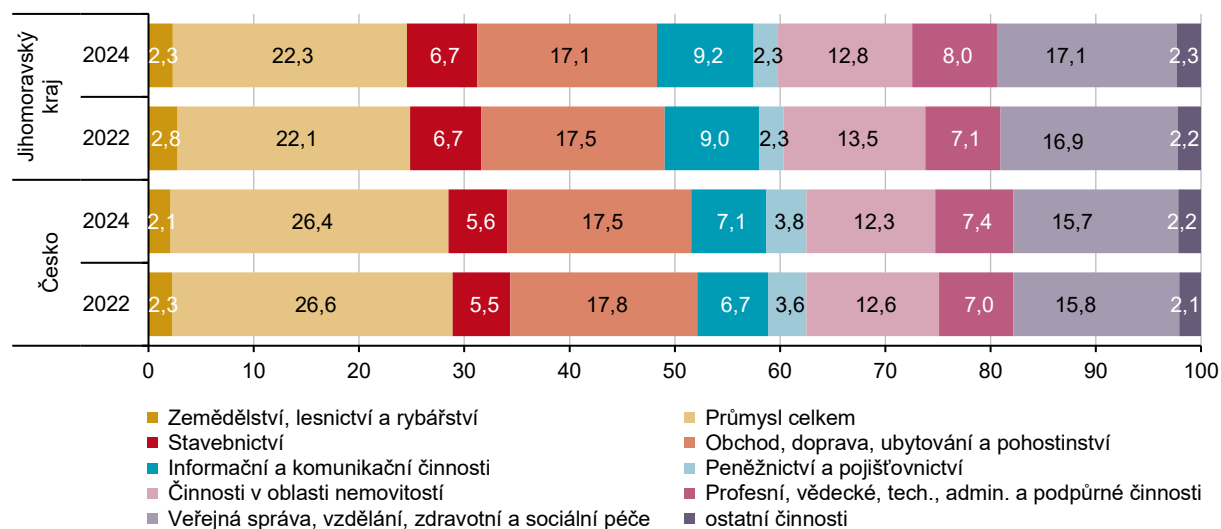
Objem hrubé přidané hodnoty se zvyšoval každoročně, výjimku tvořil rok 2009.

Vývoj regionálního HDP úzce souvisí s vývojem regionální hrubé přidané hodnoty (HPH), která je jeho součástí. Regionální HPH představuje rozdíl mezi celkovou produkcí a mezispotřebou jednotlivých odvětví daného regionu. Podle předběžných výsledků hrubá přidaná hodnota v Jihomoravském kraji dosáhla v roce 2024 objemu 799,4 mld. Kč v běžných cenách. Objem HPH, i když vyjádřený v běžných cenách, se v letech 2000 až 2024 zvyšoval každoročně s výjimkou roku 2009.

Graf 3.5 Hrubá přidaná hodnota v Jihomoravském kraji (běžné ceny)



Graf 3.6 Odvětvová struktura hrubé přidané hodnoty v Jihomoravském kraji a Česku (%)



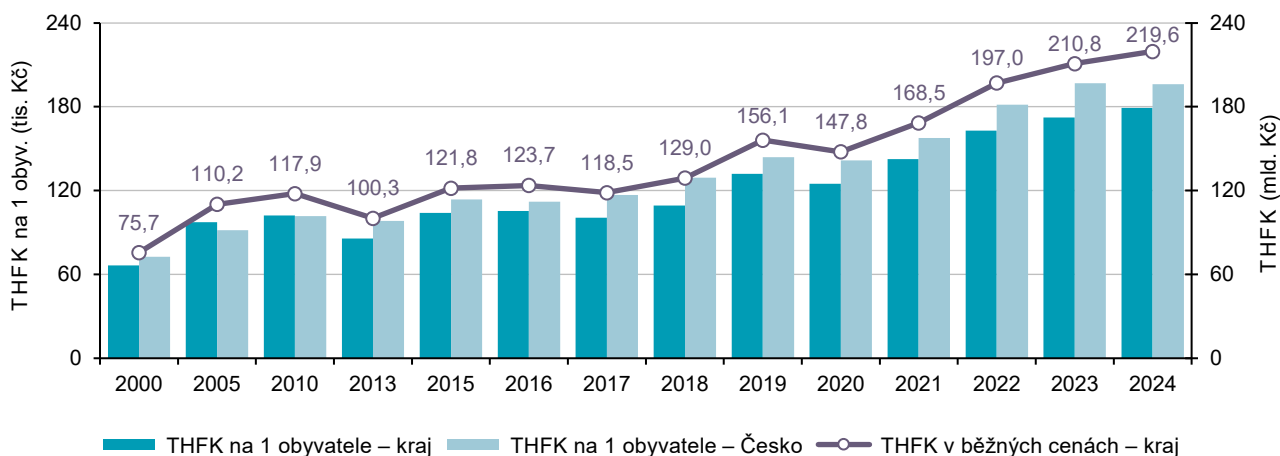
Primární sektor má na tvorbě HPH nejnižší podíl, proti roku 2010 se však

Ve skladbě tvorby HPH podle sektorů z dlouhodobého hlediska dochází ke zvyšování podílu sektoru služeb na úkor snižování podílu zemědělství a průmyslu.

zvýšil. Terciární sektor posiluje na úkor sekundárního sektoru.

Primární sektor měl nejnižší zastoupení, v roce 2000 se podílel na HPH vytvořené v Jihomoravském kraji 4,3 %. V roce 2010 tento podíl klesl na minimum sledovaného období (1,8 %), v roce 2024 podíl zemědělských odvětví činil 2,3 %. Podíl sekundárního sektoru na tvorbě HPH (dobývání nerostných surovin, průmysl celkem, stavebnictví) se od roku 2012, kdy tvořil 37,3 %, postupně snižoval až do roku 2022, kdy činil 28,8 %. Rok 2024 přinesl opět mírný meziroční pokles (o 1,4 %). Terciární sektor tvoří v souhrnu oblast služeb, obchodu, ubytování, stravování, dopravy, podnikatelské činnosti, veřejné správy, vzdělávání, zdravotnictví atd. Meziročně podíl terciárního sektoru na tvorbě HPH vzrostl o 1,8 procentního bodu na 68,8 %.

Graf 3.7 Tvorba hrubého fixního kapitálu v Jihomoravském kraji (běžné ceny)

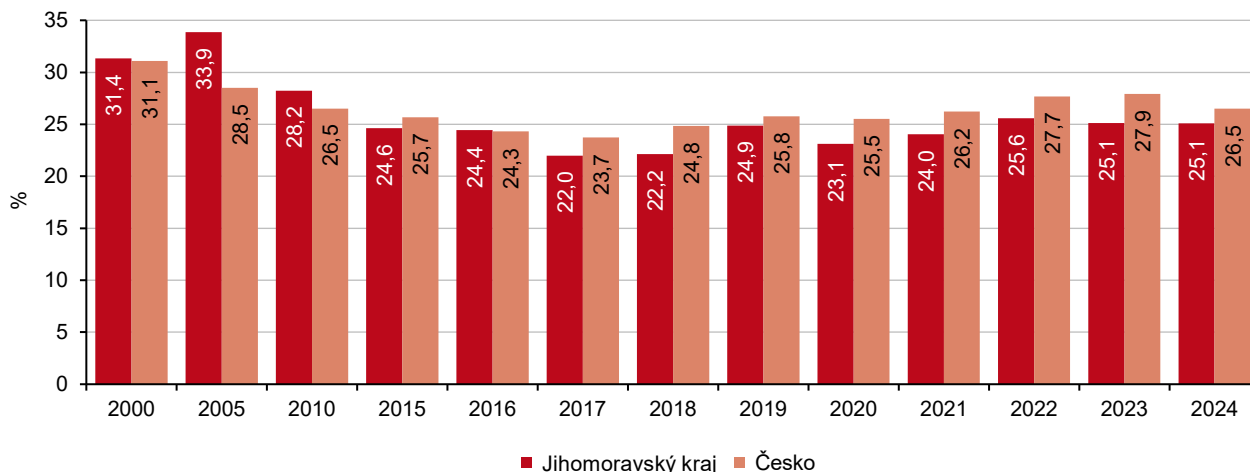


Změny v krajské odvětvové struktuře HPH jsou podobné republikovým změnám.

Trend změn v krajské struktuře HPH v roce 2024 byl oproti roku 2022 ve většině odvětví podobný jako u změn na úrovni celé republiky. Podíl se zvýšil v informačních a komunikačních činnostech a také v profesních, vědeckých, technických, administrativních a podpůrných činnostech. Naopak pokles nastal v zemědělství, lesnictví a rybářství, v obchodě, dopravě, ubytování a pohostinství a také v oblasti nemovitostí. V průmyslu a ve veřejné správě, vzdělávání, zdravotní a sociální péči podíl klesl na úrovni republiky, ale v Jihomoravském kraji naopak vzrostl. Opačný vývoj byl v peněžnictví a pojišťovnictví a ve stavebnictví, kde na národní úrovni podíl rostl, zatímco v kraji klesl.

Podíl služeb na tvorbě HPH je mezi kraji třetí nejvyšší.

Objem HPH v Jihomoravském kraji byl v regionálním srovnání v roce 2024 třetí nejvyšší (po hl. m. Praze a Středočeském kraji). Podíl terciárního sektoru byl také třetí nejvyšší mezi kraji a byl o 2,9 procentního bodu nad úroveň průměru Česka. Republikový průměr byl ovšem ovlivněn hl. m. Prahou, kde podíl činil 83,7 %. Nejnižší podíl terciárního sektoru byl zaznamenán v Kraji Vysočina (52,5 %), ale naopak primární sektor měl v tomto kraji nejvýraznější zastoupení (5,3 %). Sekundární sektor měl nejvyšší podíl ve Zlínském kraji (44,6 %).

Graf 3.8 Míra investic v Jihomoravském kraji a Česku

V roce 2024 byla v kraji vykázána dosud nejvyšší hodnota THFK. Přepočet THFK na obyvatele však téměř každoročně zaostával za republikovým průměrem.

Investiční aktivita, vyjádřená prostřednictvím tvorby hrubého fixního kapitálu, v roce 2012 v Jihomoravském kraji mírně poklesla (meziročně o 4,7 mld. Kč) a výrazněji v roce 2013 (o 13,8 mld. Kč). Mírný meziroční pokles objemu THFK byl zaznamenán i v roce 2017 (o 5,2 mld. Kč). V roce 2020 následoval propad na 147,8 mld. Kč. V roce 2022 došlo k meziročnímu nárůstu o 28,5 mld. Kč. V roce 2024 byla v kraji vykázána dosud nejvyšší hodnota THFK, a to 219,6 mld. Kč (běžné ceny), druhá nejvyšší hodnota byla vykázána v roce 2023 (210,8 mld. Kč). Krajský objem THFK v přepočtu na jednoho obyvatele převyšoval republikový průměr pouze v roce 2003 a v letech 2005 až 2011. V dalších letech byl pod republikovou úrovní, nejvyšší zaznamenaný odstup od republikového průměru byl v roce 2018 (84,7 % průměru Česka). V roce 2024 krajská hodnota THFK ve výši 179,2 tis. Kč na obyvatele zaostávala za průměrem Česka o 17,0 tis. Kč a činila 91,3 % republikového průměru.

Míra investic Jihomoravského kraje byla v mezikrajském žebříčku 7. nejnižší.

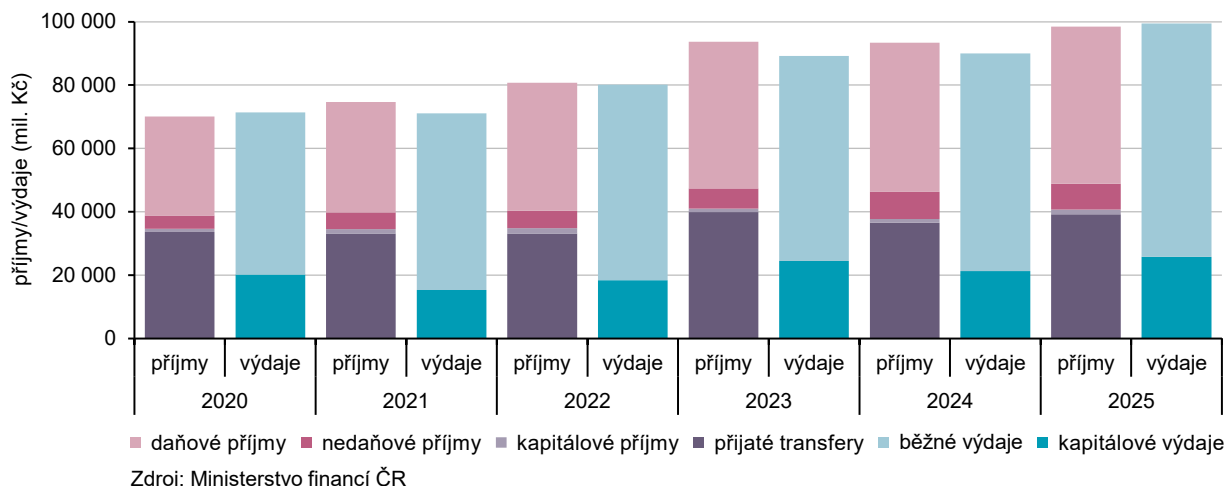
Do roku 2012 pro Jihomoravský kraj vyznívalo příznivě srovnání míry investic vyjádřené v procentech jako podíl úhrnu THFK na úhrnu HDP (oba ukazatele v běžných cenách). Víceméně do tohoto roku a dále v letech 2014 a 2016 míra investic v kraji převyšovala republikový průměr. Míra investic v roce 2024 v kraji tvořila 25,1 %, což bylo o 1,4 procentního bodu méně, než činila míra investic Česka. Z pohledu mezikrajského srovnání v roce 2024 byla hodnota THFK na jednoho obyvatele v Jihomoravském kraji 3. nejvyšší za hlavním městem Prahou a Středočeským krajem. Tyto dva kraje spolu s Karlovarským, Ústeckým, Zlínským a Jihočeským krajem předčily republikový průměr výše míry investic. Míra investic Jihomoravského kraje byla v mezikrajském žebříčku 7. nejnižší.

Místní rozpočty

Výdaje místních rozpočtů v roce 2025 převyšovaly příjmy o 942 mil. Kč.

Do místních rozpočtů řadíme finanční hospodaření kraje, obcí a dobrovolných svazků obcí. V roce 2025 dosáhly příjmy místních rozpočtů 98,49 mld. Kč a výdaje částky 99,43 mld. Kč. Rozdíl mezi příjmy a výdaji byl záporný (-942 mil. Kč). Záporné saldo bylo v uplynulém desetiletí ještě vykázáno v roce 2020 (-1,35 mld. Kč) a v roce 2018 (-69 mil. Kč). Nejvyšší kladné saldo místních rozpočtů bylo dosud vykázáno v roce 2023 (+4,43 mld. Kč).

Graf 3.9 Místní rozpočty v Jihomoravském kraji



V roce 2025 největší část příjmů místních rozpočtů tvořily daňové příjmy.

V posledních deseti letech tvořily daňové příjmy největší část příjmů místních rozpočtů, s výjimkou roku 2020. Jejich podíl na celkových příjmech přitom ve všech letech tohoto období kromě let 2020, 2021 a 2023 překročil hranici 50 %. V roce 2020 největším podílem na příjmech byly přijaté transfery – 33,67 mld. Kč tvořilo 48,1 % celku, daňové příjmy činily 31,23 mld. Kč, což bylo 44,6 % celkových příjmů. V roce 2025 podíl daňových příjmů (49,62 mld. Kč) dosáhl hranici 50,4 % na celkových příjmech. Přijaté transfery (39,26 mld. Kč) měly na celku podíl 39,9 %.

Přijaté transfery, daňové a kapitálové příjmy meziročně vzrostly.

Celkové příjmy v roce 2025 meziročně vzrostly o 5,09 mld. Kč (o 5,5 %), přijaté transfery +2,75 mld. Kč (+7,5 %), daňové příjmy +2,51 mld. Kč (+5,3 %). Objem kapitálových příjmů vzrostl o 175 mil. Kč (o 14,0 %) na částku 1,42 mld. Kč. Nedaňové příjmy ve výši 8,20 mld. Kč poklesly o 341 mld. Kč (o 4,0 %),

Objem běžných výdajů místních rozpočtů se meziročně zvýšil o 4,94 mld. Kč.

Převážnou část výdajů místních rozpočtů tvoří běžné výdaje, v roce 2025 dosáhly částky 73,61 mld. Kč (meziročně o 4,94 mld. Kč více). Kapitálové výdaje ve výši 25,82 mld. Kč byly proti roku 2024 o více jak pětinu vyšší (o 4,52 mld. Kč), celkový objem výdajů místních rozpočtů se tak zvýšil o desetinu a dosáhl tak 99,43 mld. Kč. Přibližně necelou polovinu běžných výdajů zpravidla tvoří neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím. V roce 2025 dosáhly částky 36,57 mld. Kč, meziročně byly vyšší o 2,93 mld. Kč, tj. o 8,7 %.

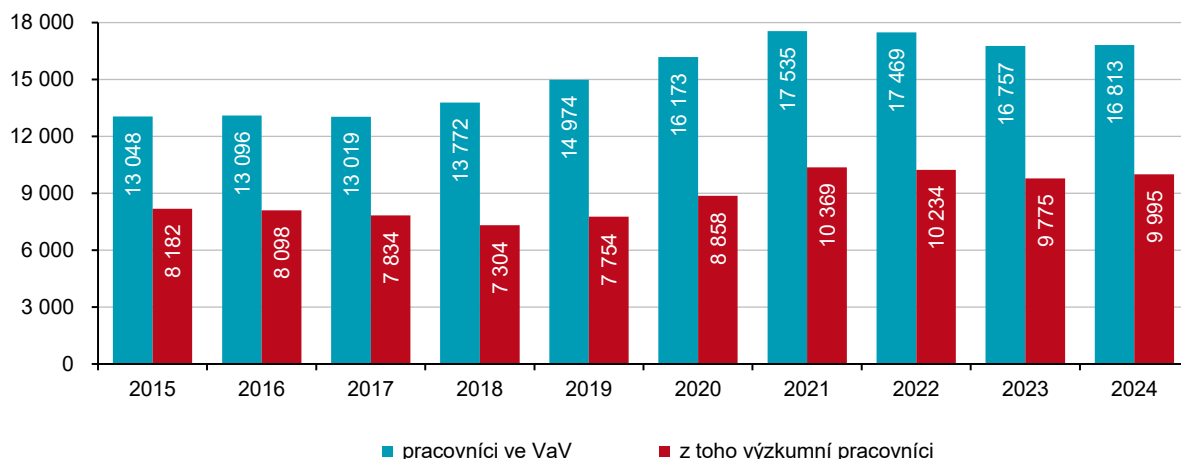
Věda, IT

Téměř pětina republikového počtu pracovníků zabývajících se výzkumem a vývojem (VaV) působí v Jihomoravském kraji.

V Jihomoravském kraji se v roce 2024 výzkumu a vývoji věnovalo na 595 pracovištích celkem 16 813 osob (19,3 % republikového celku), počet pracovníků meziročně stagnoval (resp. vzrostl o 0,3 %). Více než polovina z nich působila v podnikatelském sektoru (57,4 %) a téměř třetina v sektoru vysokého školství (31,8 %). Mezi pracovníky VaV bylo 9 995 výzkumných pracovníků (59,5 % z krajského počtu pracovníků VaV), jejich počet proti roku 2023 vzrostl o 2,2 %. Počet zaměstnanců a výzkumných pracovníků je přepočten na plnou roční pracovní dobu plně věnovanou VaV činností (tzv. FTE⁴).

⁴ Jedná se o průměrný evidenční počet zaměstnanců na plný pracovní úvazek věnovaný výzkumným a vývojovým činnostem (jeden FTE se rovná jednomu roku práce zaměstnance na plný úvazek, který se na sto procent věnuje výzkumné a vývojové činnosti).

Graf 3.10 Pracovníci ve výzkumu a vývoji v Jihomoravském kraji (přepočtené osoby – FTE)



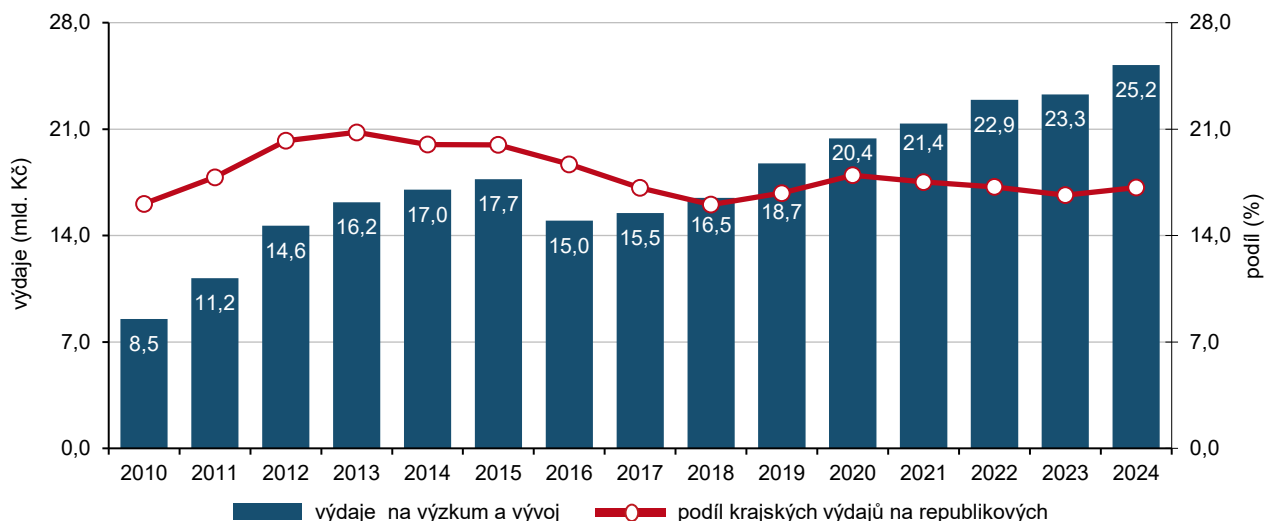
Do výzkumu a vývoje v kraji v roce 2024 směřovalo 25,2 mld. Kč.

Výdaje na výzkum a vývoj v Jihomoravském kraji jsou oproti roku 2010 trojnásobné. V roce 2024 dosáhly 25,2 mld. Kč, ve srovnání s předchozím rokem to bylo o 1,9 mld. Kč více (tj. o 8,3 %). Nepřetržitý meziroční růst byl zaznamenán od roku 2017. Nejvyšší meziroční relativní nárůst výdajů na VaV zaznamenal Olomoucký kraj (o 10,6 %). Naopak v Karlovarském, Ústeckém, Plzeňském, Zlínském, Pardubickém a Středočeském kraji výdaje meziročně poklesly, a to v rozmezí od 38,9 % do 0,1 %.

Kraji patřilo prvenství ve vyšší podílu výdajů na výzkum a vývoj na objemu regionálního hrubého domácího produktu.

Největším centrem českého výzkumu a vývoje je dlouhodobě Praha, kde bylo v roce 2024 realizováno 41,0 % celkových výdajů v Česku, konkrétně 60,2 mld. Kč. S výrazným odstupem následovaly kraje Jihomoravský se 17,2 % a Středočeský s 12,6 %. V přepočtu na regionální hrubý domácí produkt však dosáhl nejvyšší hodnoty Jihomoravský kraj (2,9 %). V Praze a Středočeském kraji byl tento podíl 2,8 %, resp. 1,8 % HDP vytvořeného v příslušném kraji. Naproti tomu v Karlovarském kraji tento podíl činil pouhých 0,2 %. Hodnotu nižší než 1 % vykázaly ještě kraje Ústecký, Vysočina a Královéhradecký.

Graf 3.11 Výdaje na výzkum a vývoj v Jihomoravském kraji

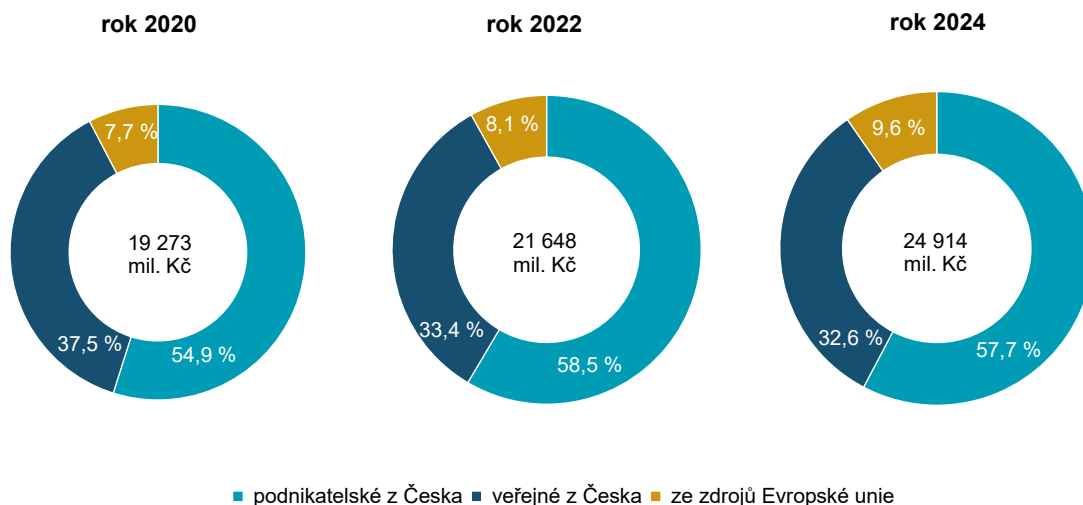


Více než polovina výdajů na výzkum a vývoj je financována z podnikatelských zdrojů.

Mezi zdroji financování výzkumu a vývoje převažuje od roku 2012 podnikatelský sektor. Od roku 2016 financování z těchto zdrojů představuje více než polovinu celkových výdajů na VaV. V roce 2024 bylo z podnikatelských zdrojů financováno

57,7 % nákladů na VaV v kraji, zatímco zdroje z Evropské unie pokryly 9,6 % jejich objemu.

Graf 3.12 Struktura zdrojů financování výdajů na výzkum a vývoj v Jihomoravském kraji



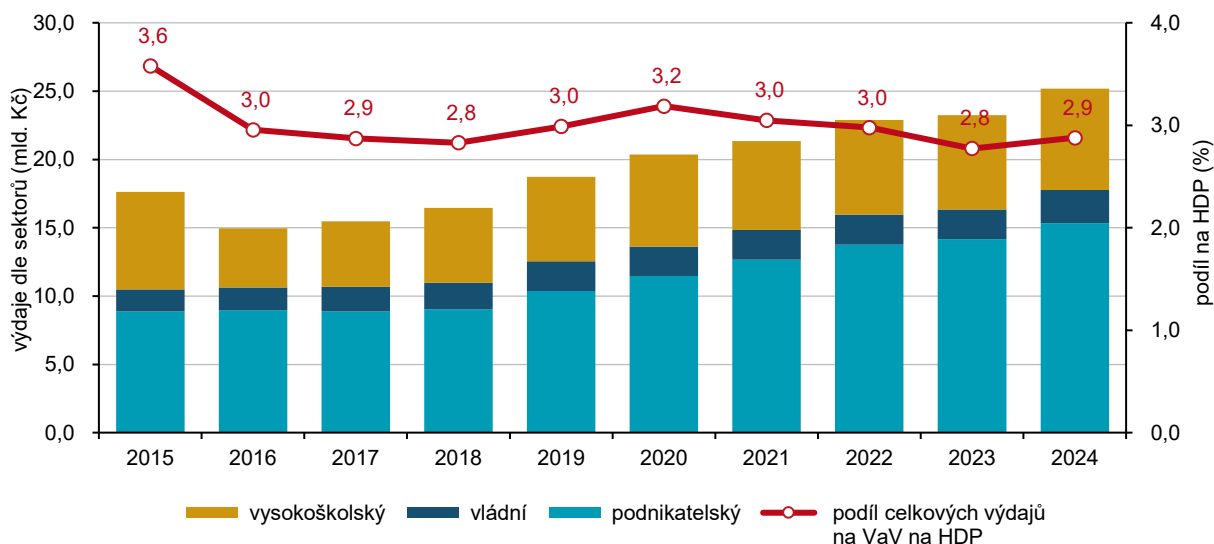
Pro podnikatelský sektor je zpravidla určena největší část výdajů na výzkum a vývoj.

V minulých letech byla největší část výdajů na výzkum a vývoj v Jihomoravském kraji určena pro podnikatelský sektor (jedinou výjimkou byl rok 2012 s převahou vysokoškolského sektoru). V roce 2024 do podnikatelského sektoru mířilo 60,9 % krajských výdajů, do sektoru vysokého školství 29,4 % a do sektoru vládního 9,7 % výdajů na VaV.

Největší část prostředků přímé veřejné podpory mířila do vysokého školství.

V Jihomoravském kraji putovalo ze státního rozpočtu na přímou veřejnou podporu VaV 7,4 mld. Kč, tedy o 304,7 mil. více než v roce 2023. Největší objem prostředků z veřejné podpory, a to 4,7 mld. Kč, směřoval do výzkumu prováděného na veřejných vysokých školách, veřejné výzkumné instituce získaly 1,5 mld. Kč.

Graf 3.13 Výdaje VaV podle sektorů provádění, podíl výdajů na VaV na HDP v Jihomoravském kraji



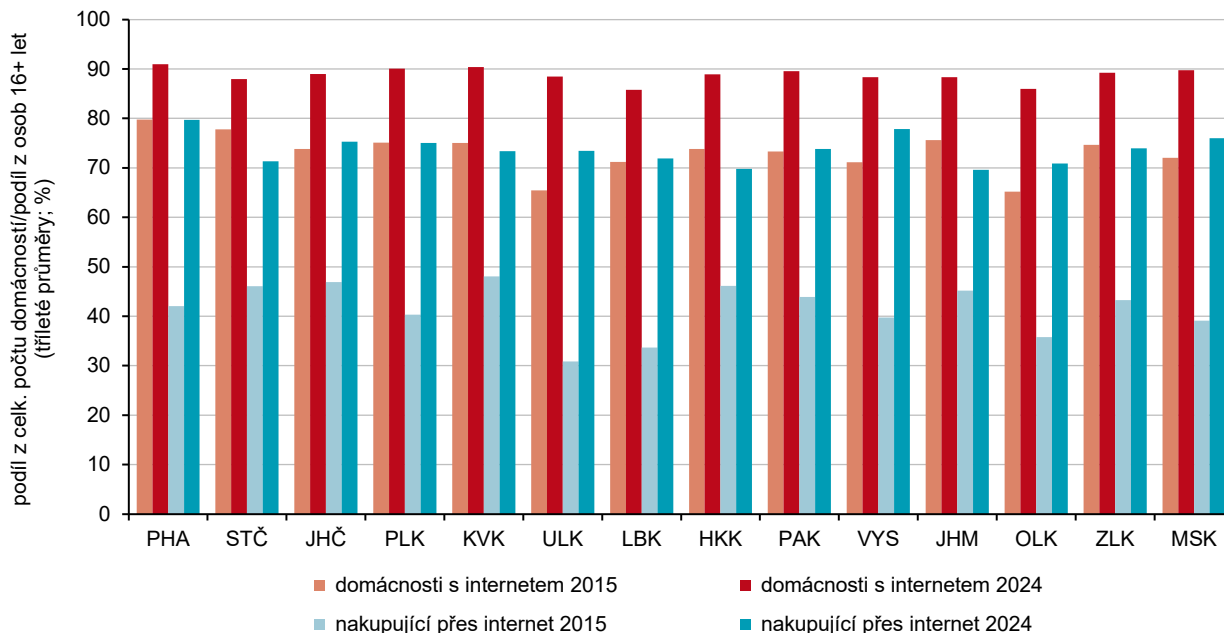
K internetu není připojeno jen 12 % domácností Jihomoravského kraje.

Podle šetření o využívání informačních a komunikačních technologií v domácnostech bylo v roce 2024⁵ vybaveno osobním počítačem 83,9 % domácností a 88,3 %

⁵ Údaje jsou zjišťovány jedenkrát ročně, z důvodu vyšší reprezentativnosti jsou data v regionálním členění publikována za tříleté průměry (hodnota uvedená za rok 2024 je průměrem hodnot zjištěných v šetření ve 2. čtvrtletí let 2023, 2024 a 2025).

domácností mělo přístup k internetu. Meziročně vybavenost domácností počítačem vzrostla o 1,5 procentního bodu, u připojení k internetu došlo k meziročnímu navýšení o 2,4 procentního bodu. Posun v této oblasti je spíše patrný ze srovnání nynějších hodnot se situací např. v roce 2015, kdy počítač mělo 75,1 % domácností v kraji (změna o 8,8 procentního bodu) a přístup k internetu 75,6 % domácností (změna o 12,7 procentního bodu).

Graf 3.14 Domácnosti s připojením k internetu a jednotlivci nakupující přes internet podle krajů



Podíl uživatelů internetu mezi osobami ve věku 16 až 34 let dosáhl téměř 100 %.

V Jihomoravském kraji používalo internet 85,3 % osob starších 16 let (za uživatele internetu je považován jednotlivec, který použil internet v posledních 3 měsících doma, v zaměstnání, ve škole či jinde). Zajímavý pohled nabízí socio-demografické členění uživatelů internetu ve věku 16 a více let. Podle pohlaví je v kraji více uživatelů internetu mezi ženami (85,4 %), podíl mužů užívajících internet je 85,1 %. V dělení podle věku je nejvyšší podíl mezi osobami ve věku 35 až 54 let (99,8 %), u osob ve věku 16 až 34 let je to 99,2 % a u starších 55 let pak 67,2 %. V členění podle ekonomické aktivity používá internet 97,8 % zaměstnaných a 52,5 % důchodců. Z pohledu dosaženého vzdělání mezi osobami ve věku 25 a více let používají internet všichni absolventi vysokých škol, 99,1 % osob se středoškolským vzděláním a 93,3 % osob se vzděláním nižším než středním.

Třetina jihomoravských důchodců používá internetové bankovníctví.

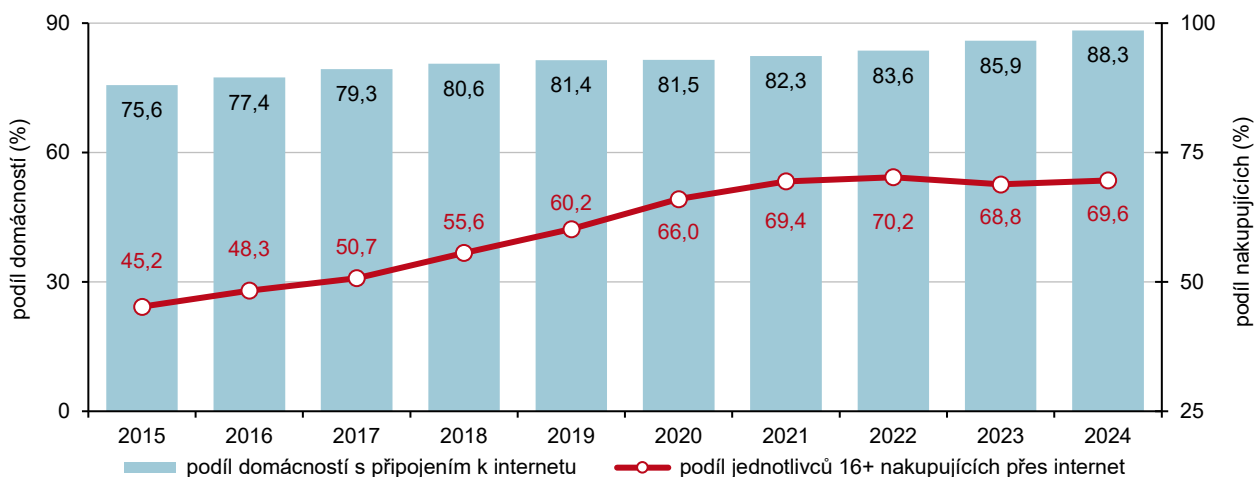
Podíl uživatelů internetového bankovníctví na celkovém počtu obyvatel ve věku 16 let a více se v Jihomoravském kraji zvýšil z hodnoty 47,0 % v roce 2015 na 73,4 % v roce 2024 (opět počítáno jako tříleté klouzavé průměry). Žen používajících internetové bankovníctví bylo 73,5 % (o 0,2 procentního bodu více než mužů), podíl důchodců využívajících internetové bankovníctví přesáhl jednu třetinu.

Nakupování po internetu využívá přes dvě třetiny obyvatel kraje starších 16 let.

Mezi 16letými a staršími obyvateli Jihomoravského kraje dlouhodobě výrazně vzrostl podíl nakupujících přes internet. Zatímco v roce 2015 podíl využívajících tyto možnosti byl 45,2%, v roce 2024 jde již o 69,6% podíl obyvatel kraje ve zmíněné věkové skupině. Přes internet aktivněji nakupovaly ženy (jejich podíl 70,4 % byl ale

jen o 1,8 procentního bodu vyšší než u mužů). V průběhu 12 měsíců alespoň jednou nakoupila přes internet více než čtvrtina důchodců.

Graf 3.15 Domácnosti s připojením k internetu a jednotlivci nakupující přes internet v Jihomoravském kraji (tříleté průměry)



¹⁾ zahrnuje podíl osob, které v posledních 12 měsících přes internet alespoň jednou nakoupily jakékoliv zboží nebo službu, na celkovém počtu obyvatel ve věku 16 a více let

Ekonomické subjekty

V registru ekonomických subjektů bylo evidováno 329 tisíc jednotek se sídlem v kraji.

Počet ekonomických subjektů v Jihomoravském kraji se k 31. 12. 2025 meziročně zvýšil o 7 721 jednotek, tj. o 2,4 %, na 328 794 subjektů. V mezikrajském srovnání evidovalo nejvíce subjektů hl. m. Praha s počtem 692,4 tis. subjektů, nejméně jich bylo v Karlovarském kraji, a to 68,3 tis. Počet ekonomických subjektů v Jihomoravském kraji byl mezi ostatními kraji 3. nejvyšší a tvořil 11,4 % republikového celku.

Mezi fyzickými osobami převažují živnostníci, mezi právnickými osobami je nejvíce společností s ručením omezeným.

Z hlediska právní formy uvedené v registru ekonomických subjektů v kraji převažují fyzické osoby. Jejich počet ke konci roku 2025 byl 226 056, což je 68,8 % z celkového počtu subjektů. Počet živnostníků, kteří tvořili 88,4 % všech fyzických osob, se v Jihomoravském kraji zvýšil oproti konci roku 2024 o 4 714 osob, tj. o 2,4 %. Počet právnických osob meziročně vzrostl také o 2,4 % na 102 738 subjektů. Mezi právnickými osobami dominovaly společnosti s ručením omezeným, ke konci roku 2025 tvořily 66,9 % všech právnických osob. Společností s ručením omezeným bylo v Jihomoravském kraji 68 730, to je meziročně o 3,3 % více.

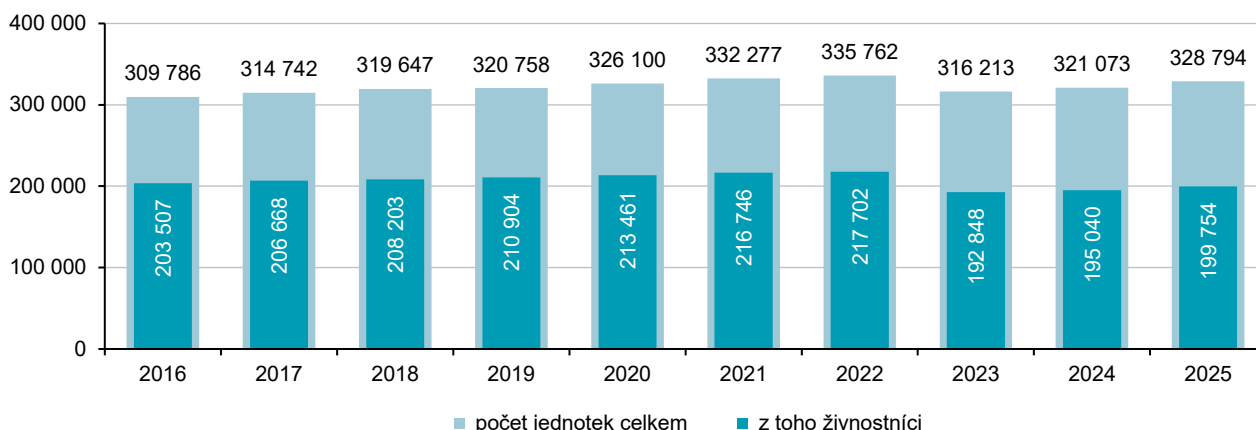
Přepočet živnostníků na 1 000 obyvatel odsunul kraj až na 4. místo.

Počet živnostníků v Jihomoravském kraji byl v mezikrajském porovnání sice 3. nejvyšší, ukazatel intenzity podnikatelské aktivity (tj. přepočet živnostníků na 1 000 obyvatel) vykázal mezi kraji místo čtvrté.

Počet vzniklých subjektů se meziročně zvýšil o 3,9 %.

V roce 2025 v kraji vzniklo 14,7 tis. nových subjektů, z toho bylo 9,8 tis. fyzických osob (8,4 tis. živnostníků). Zaniklo 8,2 tis. subjektů, z tohoto počtu bylo 5,8 tis. fyzických osob (5,0 tis. živnostníků). Oproti roku 2024 se počet nově vzniklých subjektů zvýšil o 3,9 %, zatímco počet zaniklých subjektů se snížil o pětinu.

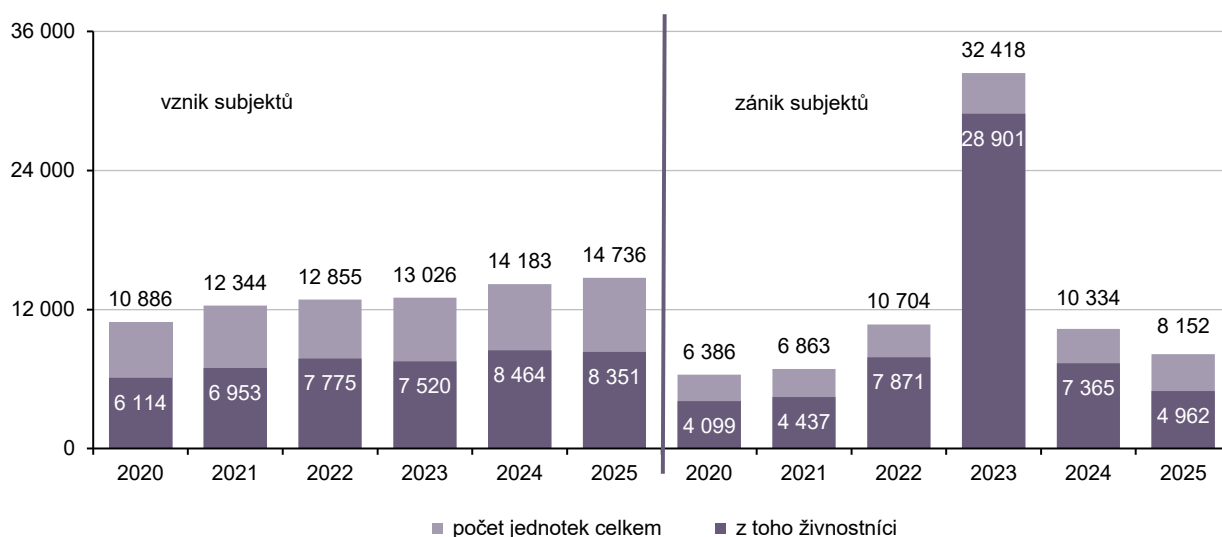
Graf 3.16 Registr ekonomických subjektů v Jihomoravském kraji



V kraji je 46 podniků s tisíci a více zaměstnanci.

U poloviny jednotek (49,9 %) nebyl údaj o počtu zaměstnanců uveden, 36,5 % jednotek bylo bez zaměstnanců. Celkem 278 podniků v kraji zaměstnávalo 250 a více zaměstnanců (což je meziročně o 2 subjekty více). Z tohoto počtu mělo 46 podniků 1 000 a více zaměstnanců.

Graf 3.17 Vznik a zánik ekonomických subjektů v Jihomoravském kraji



Nejvíce subjektů se zabývá profesní, vědeckou a technickou činností.

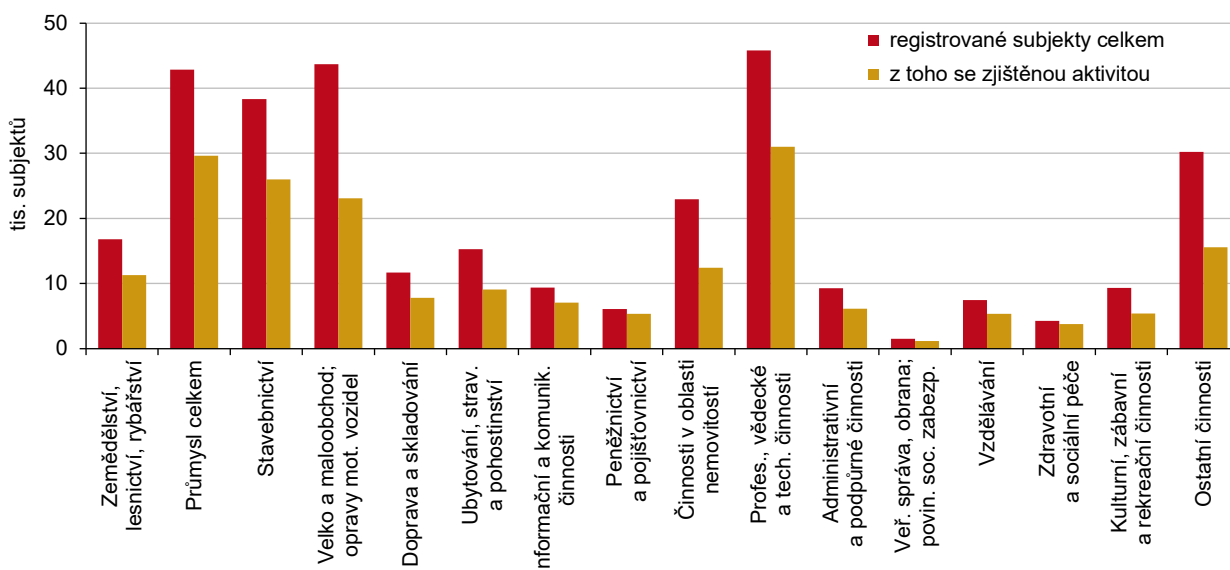
Ve struktuře podle převažující činnosti CZ-NACE se po patnáctileté dominanci činnosti „velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel“ nejvíce subjektů zabývalo „profesní, vědeckou a technickou činností“. Na konci roku 2025 jich bylo evidováno 45,8 tis. Jejich počet se meziročně zvýšil o 3,0 % a tvořily sedminu (resp. 13,9 %) ekonomických subjektů v kraji. Celkem 43,7 tis. subjektů (13,3 %) mělo jako převažující činnost velkoobchod, maloobchod, opravy a údržbu motorových vozidel. Meziročně se jejich počet snížil o 4,6 % (tj. o 2,1 tis. subjektů). Průmyslem se zabývalo 42,9 tis. subjektů (13,0 %).

Z hlediska statistického využití je přes 60 % ekonomických subjektů aktivních.

Je však nutno zmínit, že v registru ekonomických subjektů jsou uvedeny všechny jednotky bez ohledu na jejich ekonomickou aktivitu. Užší soubor, i když spíše z hlediska statistického využití, tvoří údaje za subjekty se zjištěnou aktivitou (dříve označované jako statistická jednotka typu podnik). Za tuto jednotku je považován subjekt, který podle informací ze statistických zjišťování nebo z administrativních zdrojů vykazuje ekonomickou činnost. Ke konci roku 2025 byla aktivita v Jihomoravském kraji zjištěna u 62,5 % z celkového počtu subjektů v RES,

tj. u 205,6 tis. subjektů. Z tohoto počtu bylo 122,0 tis. podnikatelů (živnostníků a zemědělských podnikatelů).

Graf 3.18 Ekonomické subjekty podle převažující ekonomické činnosti v Jihomoravském kraji k 31. 12. 2025 (subjekty s uvedenou činností)



Zemědělství

Hodnota zemědělské produkce v roce 2024 meziročně klesla o 2,3 %.

Finanční ukazatele souhrnného zemědělského účtu za rok 2025 dosud nejsou k dispozici. Lze uvést pouze předběžné výsledky za rok 2024, kdy objem zemědělské produkce v kraji dosáhl 12,5 mld. Kč (ve stálých cenách roku 2000). Částku 7,09 mld. Kč tvořila rostlinná produkce a 4,23 mld. Kč živočišná produkce. Proti roku 2023 byl objem finančních ukazatelů o 298,0 mil. Kč nižší (o 2,3 %). Objem zemědělské produkce v roce 2024 vyjádřený v běžných cenách dosáhl hodnoty 20,3 mld. Kč, což v přepočtu na 1 hektar obhospodařované zemědělské půdy činilo 56,1 tis. Kč. Přepočtený údaj byl mezi kraji čtvrtý nejvyšší. Nejúspěšnějším rokem v zemědělství Jihomoravského kraje se stal v minulých letech rok 2008, kdy objem zemědělské produkce dosáhl 14,5 mld. Kč (ve stálých cenách roku 2000).

Úroveň sklizně obilovin v roce 2025 byla ve srovnání s předchozím obdobím vyšší.

Výsledky sklizně zemědělských plodin v roce 2025 byly oproti minulému období vyšší. V kraji bylo sklizeno 1,32 mil. tun obilovin, což byl po Středočeském kraji 2. nejvyšší objem v mezikrajském srovnání. Úroda obilovin byla meziročně vyšší. Z plochy 194,0 tis. ha, která byla v porovnání s předcházejícím rokem o 3,5 % větší, se sklídilo o 15,3 % více zrna. Výnos z hektaru byl o 11,4 % vyšší (6,82 t/ha). V celé republice byl objem sklizně obilovin o 13,0 % vyšší než v roce 2024.

Stěžejní plodinou základních obilovin v kraji je pšenice ozimá a ječmen jarní.

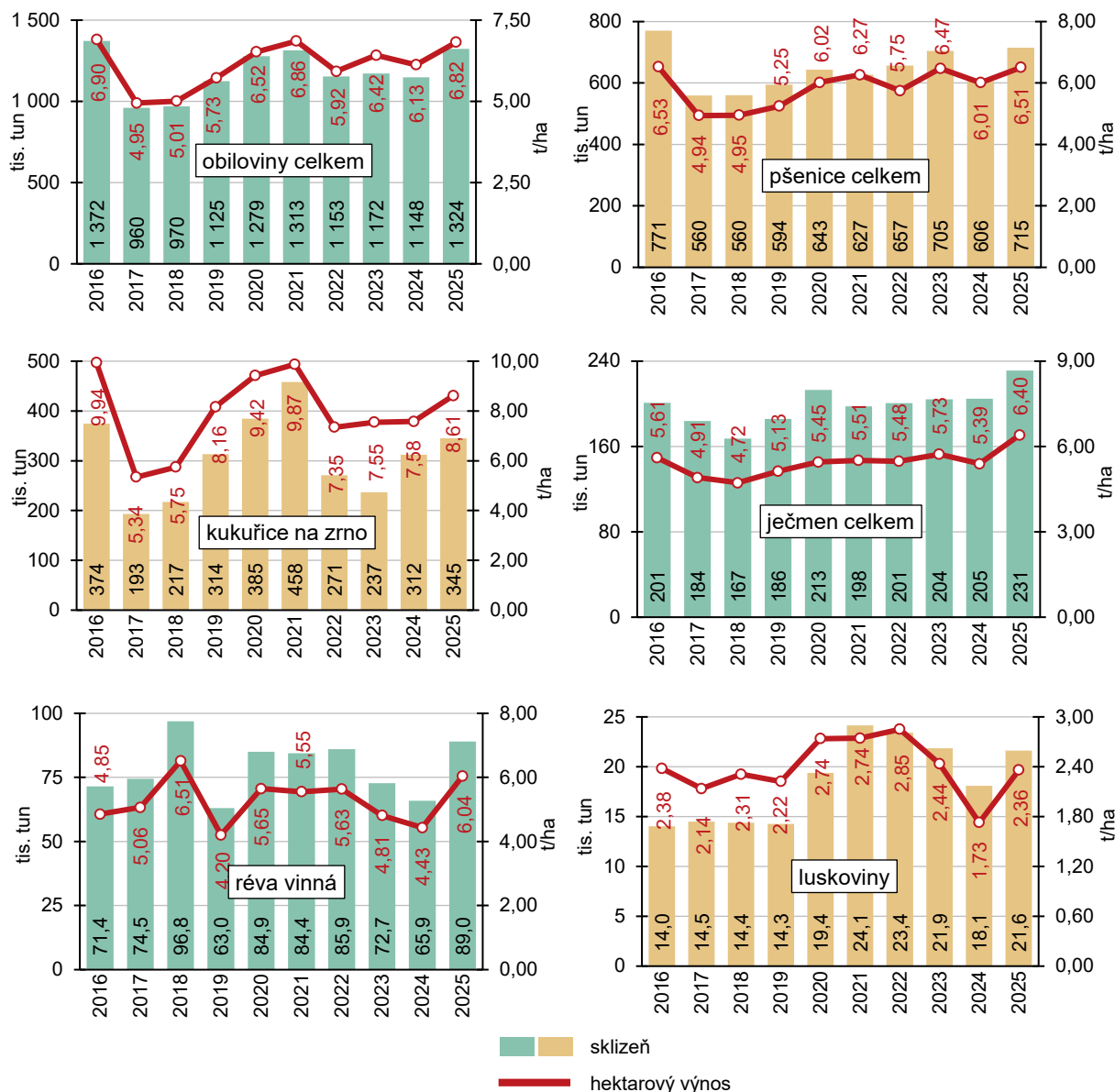
Ve struktuře sklizňových ploch s obilovinami v Jihomoravském kraji tvoří největší díl (54,1 %) výměra pšenice ozimé, která je v mezikrajském porovnání po Středočeském kraji druhá největší. V roce 2025 se při výnosu 6,54 t/ha sklídilo 687,4 tis. t, což je proti roku předchozímu o 17,1 % více, a to i díky 8,6% rozšíření osevních ploch a meziroční vyšší výnosnosti. Ječmene jarního bylo sklizeno o 6,0 % více než předchozí rok, což bylo v důsledku vyššího výnosu této obiloviny (6,21 t/ha).

Kraj je největším pěstitelem kukuřice na zmo, které se v roce 2025 urodilo o desetinu více.

Jihomoravský kraj je dlouhodobě největším producentem kukuřice na zmo a na celorepublikové sklizni se podílel 43,0 %. V roce 2025 došlo k mírné redukci osevních

ploch, ale byla zaznamenána vyšší výnosnost této plodiny (8,61 t/ha). Z polí tak bylo svezeno 345,3 tis. tun zrna, což je o 10,6 % více než v roce 2024.

Graf 3.19 Sklizeň a výnosy vybraných zemědělských plodin v Jihomoravském kraji



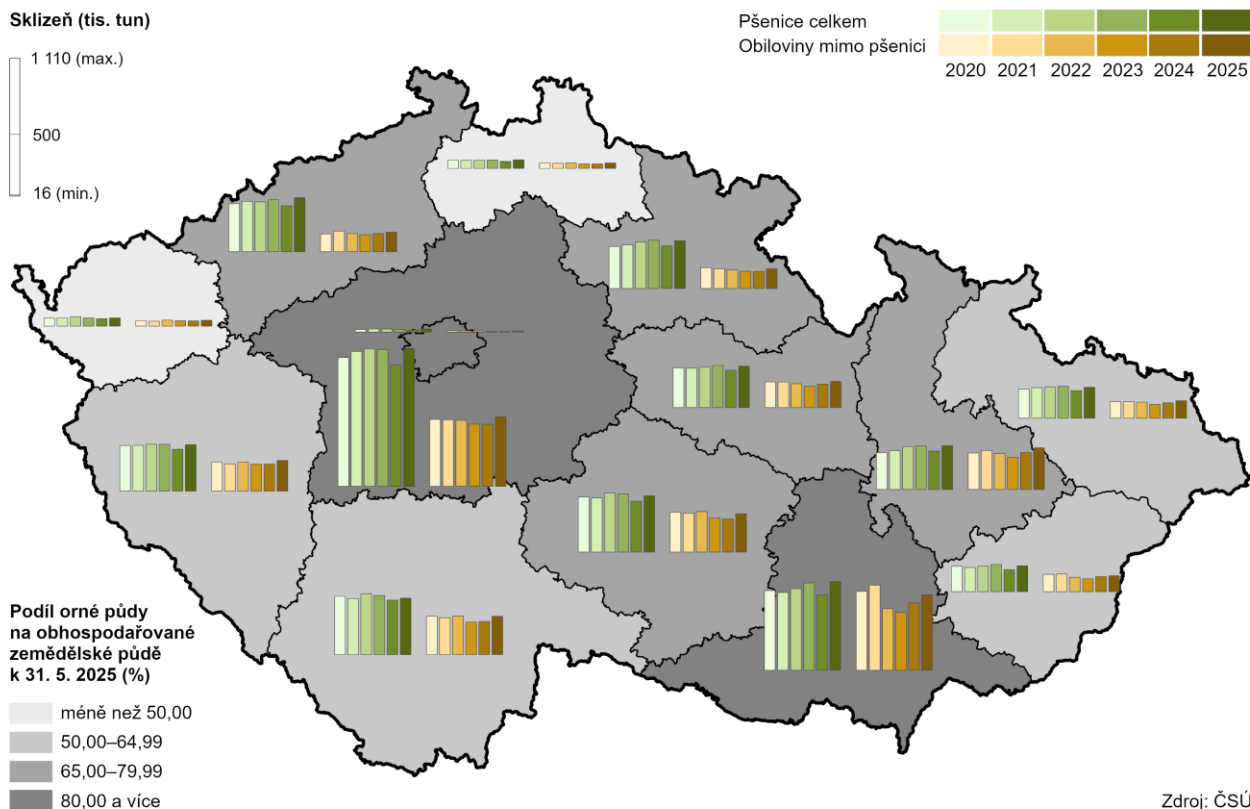
Jihomoravský kraj je druhým největším producentem luskovin v republice.

V Jihomoravském kraji se v roce 2025 sklízely luskoviny celkem z menší plochy než v minulém období. Vlivem vyššího hektarového výnosu o 36,6 % však bylo sklizeno 21,6 tis. tun, což je o 19,5 % více než roce 2024. Kraj je v produkci luskovin v republice na druhém místě, za krajem Středočeským a na celorepublikové sklizni se podílí 19,3 %.

Vlivem nárůstu výnosů se urodilo v minulém období o třetinu více révy vinné.

Vzhledem ke klimatickým a geografickým podmínkám je Jihomoravský kraj dominantním regionem v pěstování révy vinné. V minulém roce se z plochy 14,7 tis. ha, která představuje 92,7 % republikového celku, získalo 89,0 tis. t plodů, což překročilo skutečnost předchozího období o 35,0 %. Z hektaru se loni sklídilo 6,04 t plodů, v roce 2024 to bylo 4,43 t.

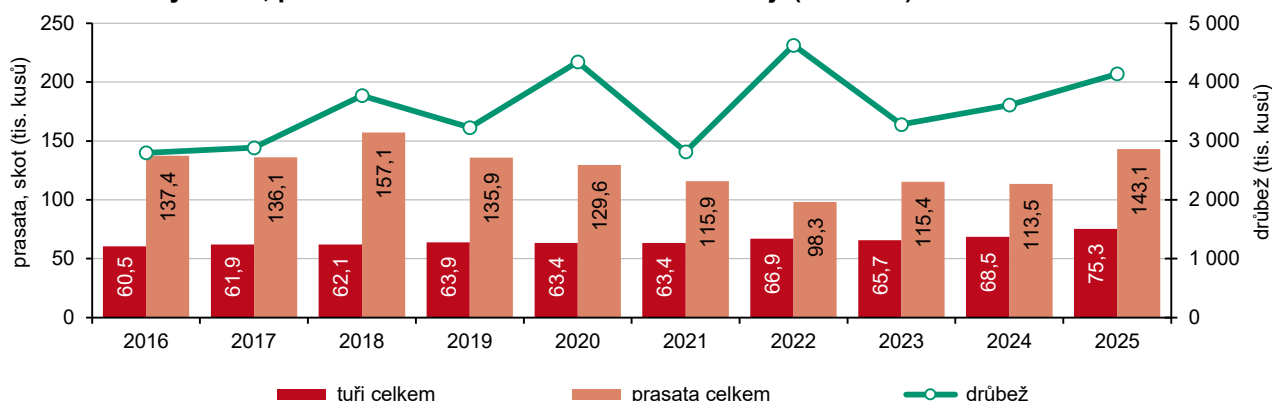
Sklizeň obilovin v krajích v letech 2020 až 2025



Během deseti let došlo v kraji k téměř čtvrtinovému nárůstu chovu turů.

Chovy hospodářských zvířat (podle stavu k 31. 12.) v kraji do roku 2013 vykazovaly postupný pokles. Od roku 2014 (s výjimkou let 2020 a 2021) se mírně navyšovaly stavy turů, stav v roce 2025 byl nejvyšší od roku 2010. Oproti roku 2016 došlo k navýšení o 24,4 %. Za posledních deset let došlo ke snížení stavu prasat o 4,2 %. Stavy drůbeže se nejvýrazněji zvýšily v roce 2020 a v roce 2022.

Graf 3.20 Stavy skotu, prasat a drůbeže v Jihomoravském kraji (k 31. 12.)

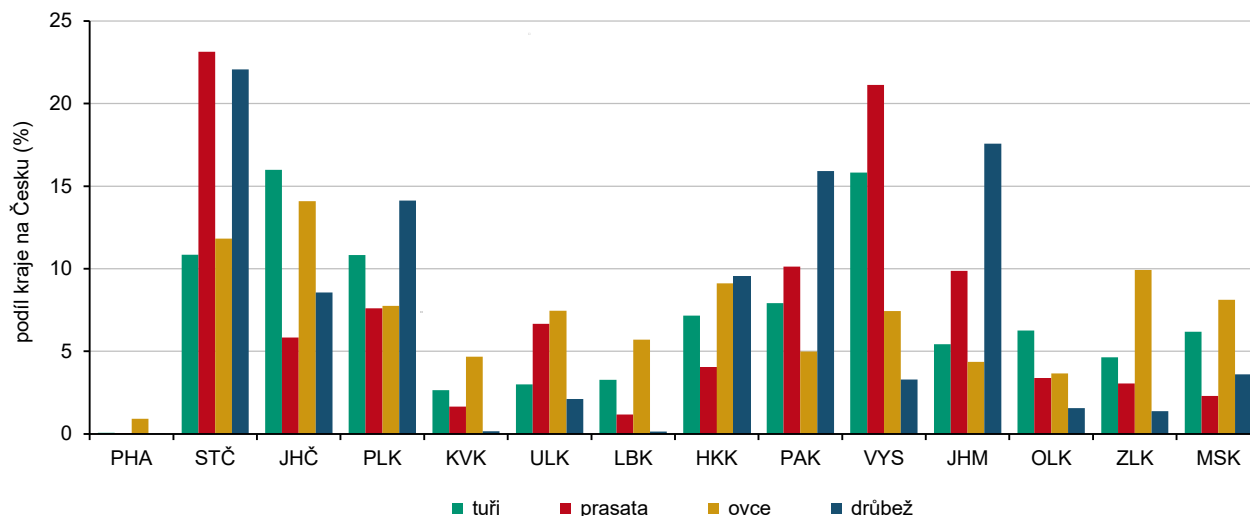


Meziroční zvýšení stavů turů, prasat i drůbeže.

Podle výkazů o výsledcích chovu hospodářského zvířectva k 31. 12. 2025 bylo v kraji celkem 75,3 tis. kusů turů (o 6,8 tis. kusů více než před rokem), 143,1 tis. kusů prasat (o 29,7 tis. kusů více) a 4,1 mil. kusů drůbeže (meziročně o 528,8 tis. kusů více). Na republikovém chovu drůbeže se Jihomoravský kraj podílel 17,6 %

(2. nejvyšší podíl mezi kraji), na stavu prasat podílem 9,9 % (4. nejvyšší podíl) a na stavu turů podílem 5,4 % (až 9. nejvyšší podíl mezi kraji).

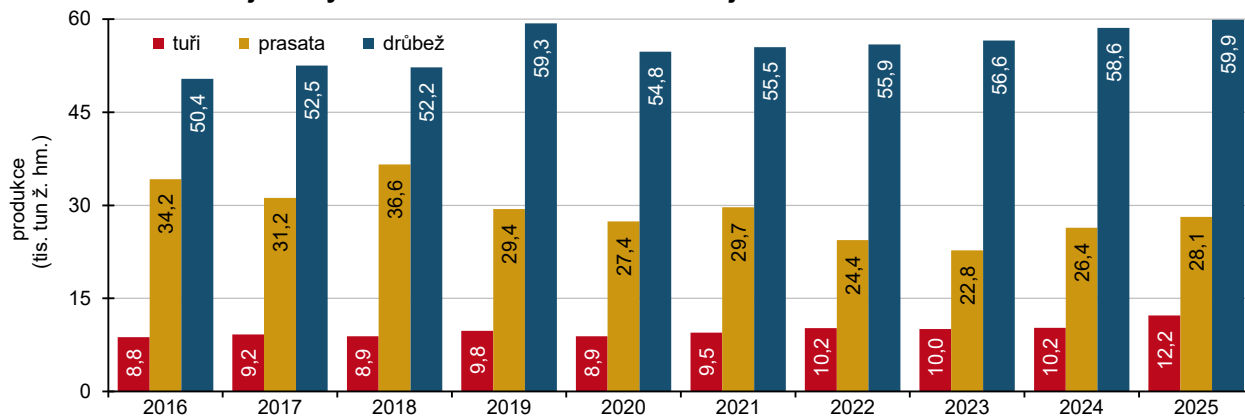
Graf 3.21 Hospodářská zvířata v krajích k 31. 12. 2025



Změny ve stavech zvířat se promítly do jejich užítkovosti.

Meziroční změny ve stavech hospodářských zvířat se promítly i do změn hodnot užítkových ukazatelů chovu. Zvýšení stavu turů doprovázel nárůst produkce jatečného skotu a vzrostla také produkce mléka. Zvýšení stavů prasat se týkalo všech kategorií. Produkce jatečných prasat se také zvýšila. Nárůst chovu drůbeže se do užítkových ukazatelů promítl jak ve výrobě jatečné drůbeže, tak ve snášce konzumních vajec.

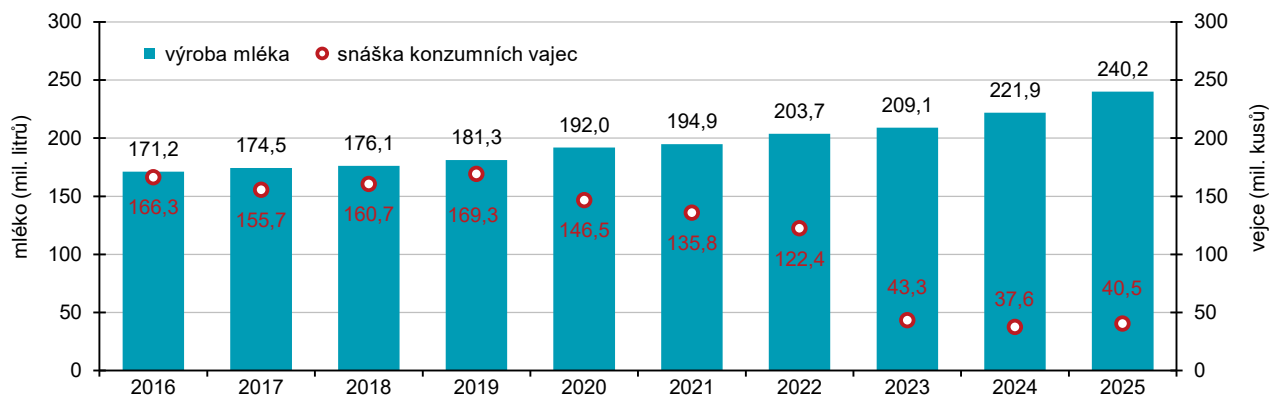
Graf 3.22 Produkce jatečných zvířat v Jihomoravském kraji



Snáška vajec v kraji byla za deset let druhá nejvyšší.

V kraji bylo v roce 2025 vyprodukováno 12,2 tis. tun živé hmotnosti (t ž. hm.) jatečného turu (meziročně +19,5 %), 28,1 tis. t ž. hm. jatečných prasat (+6,5 %) a 59,9 tis. t ž. hm. jatečné drůbeže (+2,2 %). Bylo vyrobeno 240,2 mil. litrů mléka (+8,2 %) a 40,5 mil. kusů konzumních vajec (+7,6 %).

Graf 3.23 Produkce mléka a vajec v Jihomoravském kraji



Lesnictví

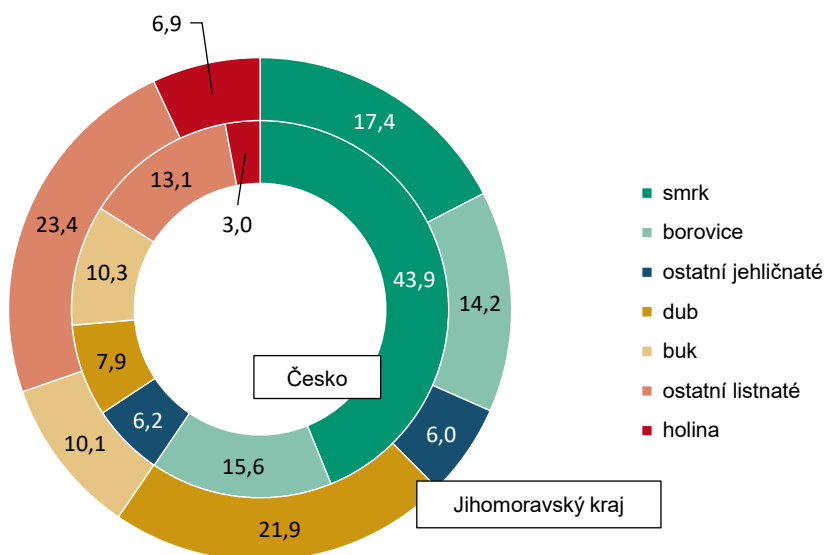
Lesní pozemky v roce 2025 zaujímaly 28 % rozlohy kraje.

Na konci roku 2025 se lesní pozemky rozkládaly na ploše 202,0 tis. hektarů (7,5 % z plochy lesů v Česku) a tvořily 28,1 % rozlohy Jihomoravského kraje (lesní pozemek je pozemek s lesním porostem, lesní průsek a nezpevněné cesty). Meziročně se plocha lesních pozemků zvýšila o 102,7 hektarů.

Zvyšuje se podíl listnatých dřevin, plocha listnatých dřevin je mezi kraji nejvyšší.

Porostní plochy dřevin celkem o rozloze 183,3 tis. ha tvořily 90,8 % lesních pozemků. Podle údajů Národního lesnického institutu jehličnaté dřeviny v kraji zaujímaly plochu 74,1 tis. ha (z toho 34,3 tis. ha smrk a 28,0 tis. ha borovice), listnaté dřeviny plochu 109,3 tis. hektarů (z toho 43,2 tis. ha dub a 20,0 tis. ha buk). Plocha listnatých dřevin je mezi kraji nejvyšší a tvoří 13,3 % úhrnu Česka. Podíl plochy listnatých dřevin na celku se zvýšil z 50,0 % v roce 2013 na 59,6 % v roce 2025. Zvyšování podílu listnatých dřevin je potřebné, neboť listnaté dřeviny se vyznačují vyšší odolností vůči povětrnostním vlivům, suchu a hmyzím škůdcům.

Graf 3.24 Druhová skladba dřevin lesních porostů v Jihomoravském kraji k 31. 12. 2025 v %



Zdroj: Národní lesnický institut

Při zalesňování byl nejvíce vysazován smrk a dub.

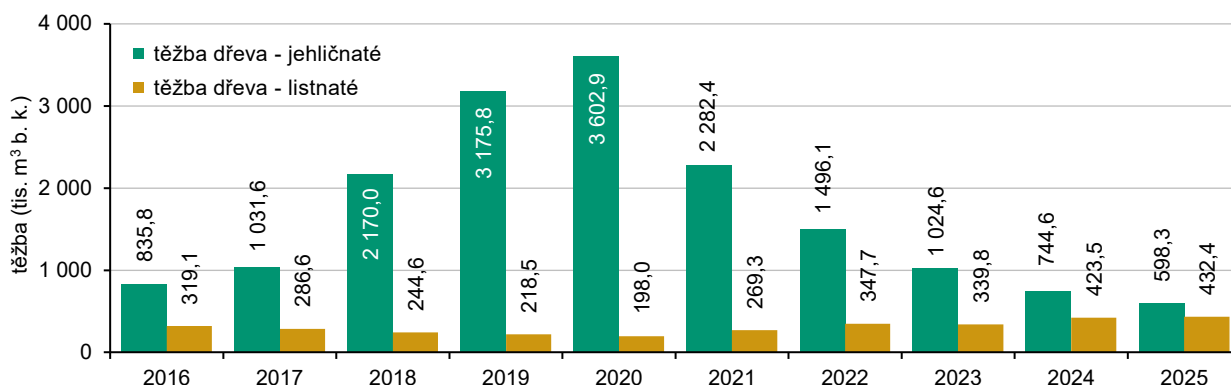
Skladbu lesních porostů ovlivňuje struktura těžby dřeva a následné zalesňování. Vývoj v posledních letech je ale především důsledek likvidace kůrovcové kalamity, která postihla lesy v roce 2018. Plocha zalesňování v Jihomoravském kraji je od

tohoto roku výrazně vyšší než v letech předcházejících. V roce 2019 bylo zalesněno celkem 3 855 ha půdy, což je více než dvojnásobek hodnoty předchozího roku. V roce 2021 dosáhlo zalesňování dosud rekordních 5 037 ha, v roce 2025 to bylo o 2 787 ha méně, tedy 2 250 ha (mezi kraji 4. největší). V kraji byly při výsadbě v posledních letech upřednostněny listnaté dřeviny, které byly vysazeny na 1 176 ha, z toho dub na 382 ha a buk na 319 ha. Jehličnany byly vysazeny na 1 074 ha, z toho 601 ha zaujímal smrk a 207 ha borovice.

Nejvyšší objem dřeva byl vytěžen v roce 2020.

Objem vytěženého dřeva celkem v Jihomoravském kraji od roku 2017 postupně narůstal, maxima dosáhl v roce 2020, kdy bylo vytěženo 3 800,9 tis. m³ dřeva. V roce 2021 těžba meziročně poklesla téměř o třetinu na 2 551,7 tis. m³ a propad pokračoval i v následujících letech. V roce 2025 bylo vytěženo 1 030,8 tis. m³, což je o 11,8 % méně než v předcházejícím roce. Tato hodnota dosahuje 42,7 % skutečnosti roku 2018, kdy se v jihomoravských lesích rozšířila hmyzová kalamita.

Graf 3.25 Těžba dřeva v Jihomoravském kraji

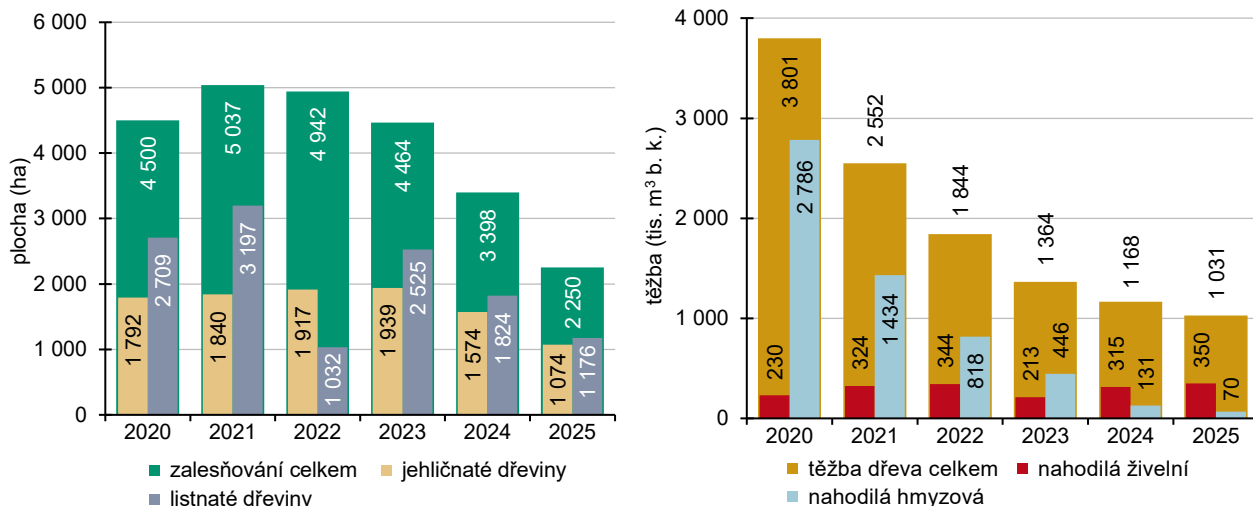


Objem vytěžených listnatých dřevin byl mezi kraji nejvyšší.

V roce 2025 se v kraji vytěžilo 598,3 tis. m³ dřeva jehličnatých dřevin, což je o 146,2 tis. m³ dřeva méně v porovnání s rokem 2024. Ve struktuře vytěžených jehličnatých dřevin podle druhu tvoří dřevo smrkové 53,3 %, dřevo borovicové 25,2 %. Těžba listnatých dřevin se oproti minulému období téměř zvýšila a dosáhla 432,4 tis. m³ dřeva. Tento objem je mezi kraji největší. Jihomoravský kraj je v Česku předním producentem dubového dřeva, kterého se vytěžilo 146,0 tis. m³. Proti roku 2024 se těžba tohoto dřeva zvýšila o 12,4 %. Bukového dřeva se v roce 2025 získalo 135,5 tis. m³, což je třetí největší objem po Zlínském a Olomouckém kraji. Meziročně se tohoto dřeva vytěžilo o 17,7 % méně.

Objem nahodilé hmyzové těžby od roku 2020 každoročně klesá.

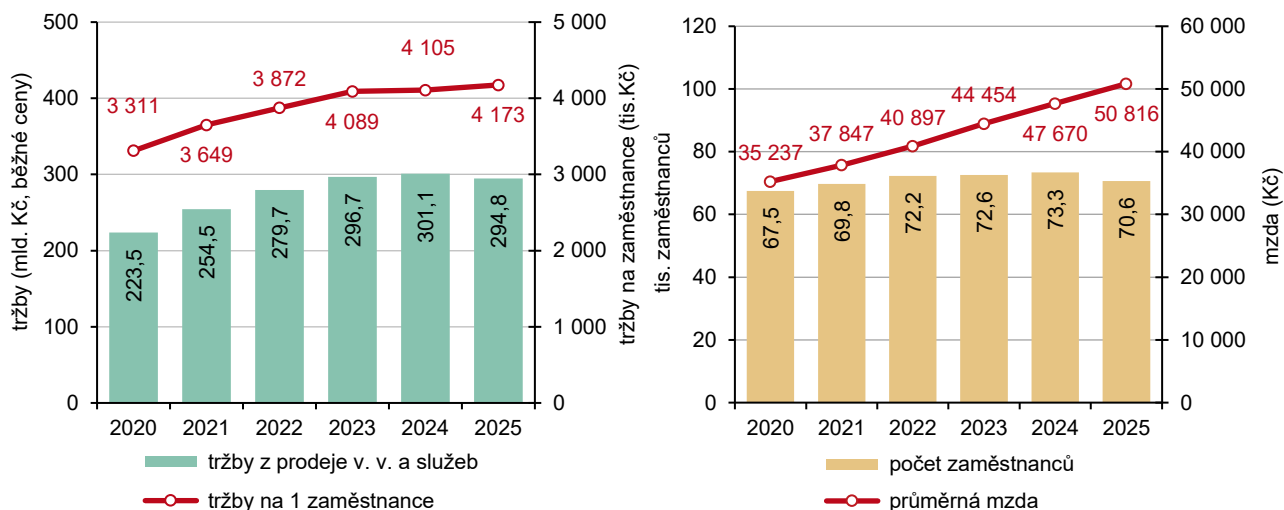
V Jihomoravském kraji bylo v roce 2025 zpracováno 350,0 tis. m³ dřeva z nahodilé těžby z důvodu živelných příčin, v roce předchozím to bylo 315,1 tis. m³. Kvůli hmyzové kalamitě bylo v kraji zpracováno 69,7 tis. m³ dřeva (53,4 % skutečnosti roku 2024), mezi kraji to ale byl 6. nejmenší objem. Nejrozsáhlejší těžba z těchto důvodů se uskutečnila v Plzeňském kraji, a to 196,3 tis. m³ dřeva, což bylo 15,3 % republikové těžby tohoto druhu.

Graf 3.26 Zalesňování a nahodilá těžba dřeva v Jihomoravském kraji

Průmysl

Tržby velkých průmyslových podniků meziročně poklesly, snížil se i jejich počet.

V roce 2025 v Jihomoravském kraji sídlilo celkem 232 průmyslových podniků se 100 a více zaměstnanci (nejvyšší počet mezi kraji), v předchozím roce to bylo 248. Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy (bez DPH, dále jen „tržby“) dosáhly v těchto podnicích 294,8 mld. Kč (běžné ceny) a byly o 6,3 mld. Kč nižší než v roce 2024, kdy bylo dosaženo dosavadního maxima. Objem tržeb byl mezi kraji 6. nejvyšší a tvořil 6,0 % republikového celku. V Jihomoravském kraji se v letech 2014 až 2018 objem tržeb zvyšoval, v následujících dvou letech byl zaznamenán pokles, který vystřídal v roce 2021 opětovný nárůst, až se dostal na zmiňované maximum 301,1 mld. Kč (rok 2024). Meziroční nárůst tržeb byl zaznamenán v pěti krajích, nejvyšší ve Středočeském kraji (o 35,2 mld. Kč). Ve devíti krajích došlo k meziročnímu poklesu tržeb, největší pokles byl zaznamenán v Moravskoslezském kraji (- 53,7 mld. Kč).

Graf 3.27 Průmysl v Jihomoravském kraji (podniky se 100 a více zaměstnanci)

Téměř tři pětiny tržeb z prodeje tvoří tržby z přímého vývozu výrobků a služeb.

Tržby z přímého vývozu výrobků a služeb průmyslové povahy (dále jen „tržby z vývozu“) v roce 2025 dosáhly hodnoty 176,3 mld. Kč, v meziročním porovnání byly o 5,2 % nižší. Vývoj objemu tržeb z vývozu kopíroval v Jihomoravském kraji vývoj

tržeb celkem. Maxima dostoupily v roce 2024, kdy tvořily 61,7 % z celkového objemu tržeb a dosáhly hodnoty 185,9 mld Kč.

Produktivita práce v jihomoravských podnicích s více než 100 zaměstnanci mírně vzrostla.

Velké průmyslové podniky zaměstnávaly 70,6 tis. zaměstnanců (fyzické osoby), počet zaměstnanců se meziročně snížil o 3,7 %. Produktivita, vyjádřená jako přepočet tržeb na jednoho zaměstnance, meziročně vzrostla o 1,7 % (mírný pokles objemu tržeb i počtu zaměstnanců). Průměrná měsíční mzda v průmyslových podnicích dosáhla částky 50 816 Kč a mezi kraji byla 5. nejvyšší. Oproti roku 2024 vzrostla o 6,6 %, ale oproti republikovému průměru byla o 1 807 Kč nižší.

Výsledky průmyslových podniků ve zpracovatelském průmyslu v detailnějším pohledu.

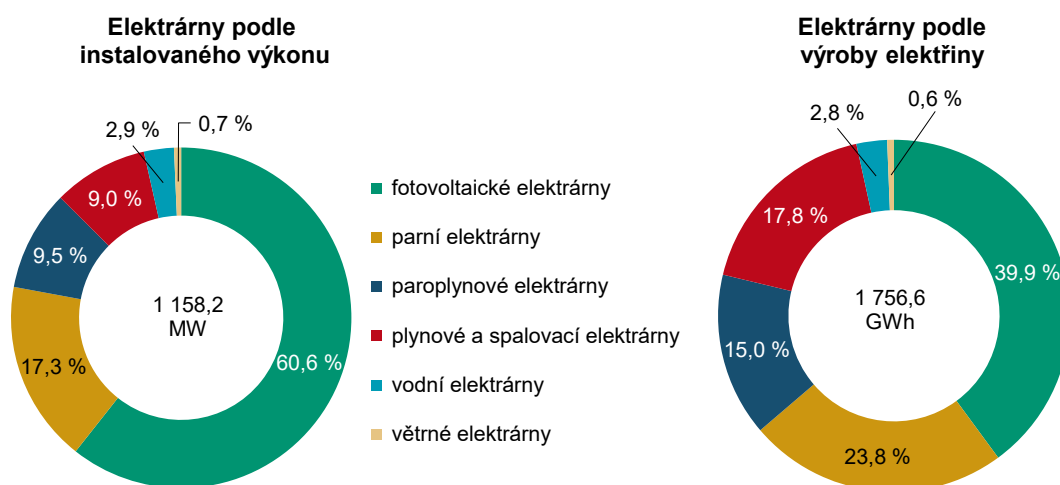
Za rok 2025 je k dispozici i podrobnější pohled na výsledky průmyslu v kraji. Celkem 228 velkých průmyslových podniků v kraji se s převažující průmyslovou činností řadilo do zpracovatelského průmyslu, ve kterém pracovalo 67,5 tis. zaměstnanců. Tržby tohoto odvětví v roce 2025 dosáhly 274,0 mld. Kč, z toho 175,4 mld. Kč (64,0 % z celku) tvořily tržby z vývozu. Největší část tržeb byla realizována v průmyslových podnicích, které vyráběly stroje a zařízení jinde neuvedené (15,8 % z tržeb ve zpracovatelském průmyslu), v tomto odvětví byla zaměstnána téměř pětina z celkového počtu zaměstnanců zpracovatelského průmyslu. Druhá největší část tržeb byla realizována v průmyslových podnicích, které vyráběly motorová vozidla (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů (13,8 % z tržeb ve zpracovatelském průmyslu).

Energetika

Instalovaný výkon elektráren a výroba elektřiny v kraji tvořily jen zlomek republikového celku. Největší kapacitou disponují solární elektrárny.

Instalovaný výkon elektrizační soustavy v Jihomoravském kraji v roce 2025 činil 1 241,4 MW (5,2 % výkonu elektráren Česka, což byl 7. nejnižší podíl mezi kraji). Více než polovinu instalovaného výkonu elektráren v kraji tvoří fotovoltaické elektrárny. Na území kraje zaznamenaly nejvýraznější rozmach v letech 2009 a 2010. V roce 2009 tvořily tyto elektrárny 23,9 % výkonu a v roce 2010 již 51,0 % instalovaného výkonu. V roce 2009 se instalovaný výkon elektráren celkem v kraji vlivem rozvoje fotovoltaiky zvýšil o 27,8 % a v roce 2010 dokonce o 66,0 %. V dalších letech se instalovaný výkon elektráren již nijak výrazně neměnil až do roku 2022, kdy byl zaznamenán 3,2% nárůst, v roce 2023 se celkový instalovaný výkon meziročně zvýšil o 12,5 %, v roce 2024 o 8,1 % a v roce 2025 o 6,3 %. Za růsty v posledních letech opět stojí především fotovoltaika. Celková struktura instalovaného výkonu elektráren podle typu, je zřejmá z uvedeného grafu.

Graf 3.28 Instalovaný výkon a výroba v elektrárnách podle typu v Jihomoravském kraji v roce 2025

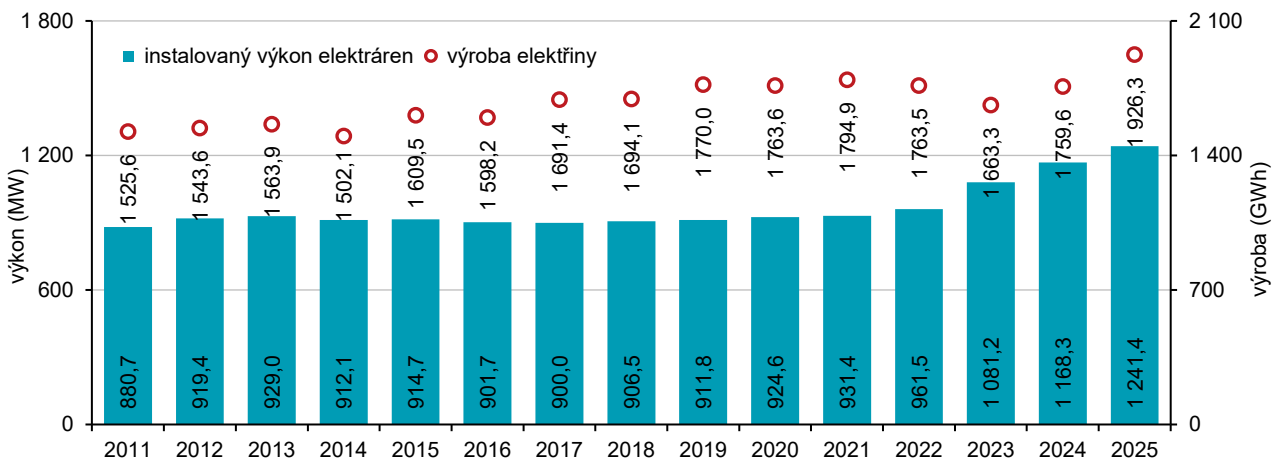


Zdroj: Energetický regulační úřad

V kraji bylo vyrobeno 43,3 % elektrické energie v elektrárnách využívajících obnovitelné zdroje.

V Jihomoravském kraji v roce 2025 elektrárny vyrobily 1 926,3 GWh elektrické energie, což bylo pouze 2,5 % výroby energie v Česku. Ve srovnání s ostatními kraji to byl podíl 8. nejnižší. Prvenství dlouhodobě patří Ústeckému kraji, zde bylo vyrobeno 20 701, 3 GWh elektrické energie, což bylo 27,1 % výroby Česka. Přes dvě pětiny elektrické energie v roce 2025 byly v Jihomoravském kraji vyrobeny v elektrárnách využívajících „obnovitelné zdroje“ - 39,9 % energie vyprodukovaly fotovoltaické elektrárny, 2,8 % vodní elektrárny a 0,6 % větrné elektrárny. Celkem 23,8 % elektřiny bylo vyrobeno v parních elektrárnách, 17,8 % v plynových a spalovacích elektrárnách a 15,0 % v paroplynových elektrárnách.

Graf 3.29 Instalovaný výkon elektráren a výroba elektřiny v Jihomoravském kraji

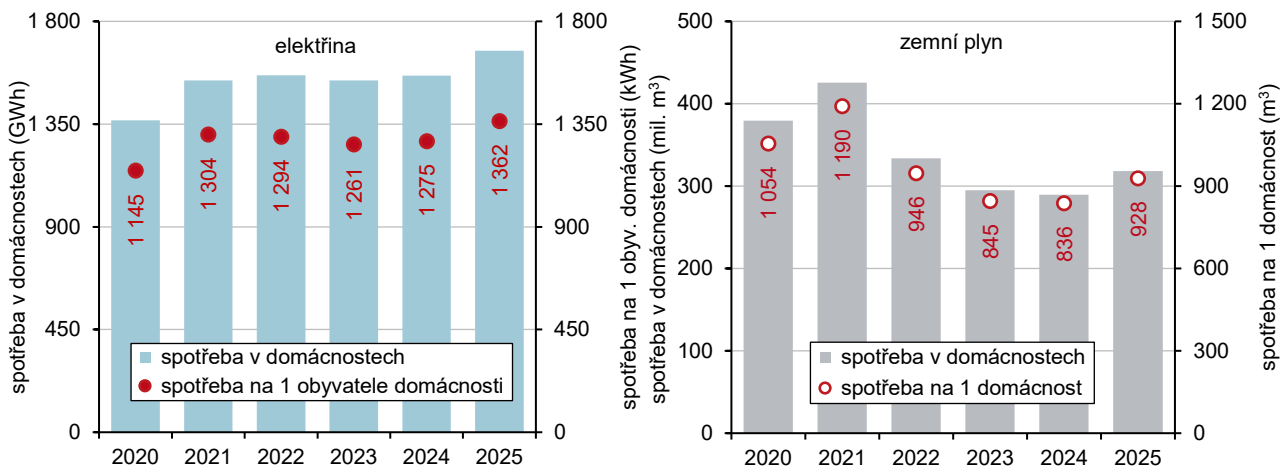


Zdroj: Energetický regulační úřad

V jihomoravských domácnostech spotřeba elektrické energie meziročně vzrostla o 7,0 %.

Zatímco na výrobě elektrické energie v Česku se v roce 2025 Jihomoravský kraj podílel 2,5 %, na spotřebě energie se podílel hodnotou 9,4 %. Spotřeba energie v kraji dosáhla 5 337,4 GWh, meziročně vzrostla o 110,2 GWh, tj. o 2,1 %. V domácnostech byl zaznamenán nárůst spotřeby o 7,0 %. Jeden obyvatel jihomoravské domácnosti v roce 2025 spotřeboval v průměru 1 362,2 kWh elektrické energie. Přepočtený údaj ovšem není srovnatelný s předchozími lety vzhledem k promítnutí výsledků SLDB 2021 do počtu obyvatel.

Graf 3.30 Spotřeba elektřiny a zemního plynu v domácnostech v Jihomoravském kraji¹⁾



¹⁾ v počtu obyvatel promítnuty výsledky SLDB 2021 - není srovnatelný s předchozími roky

Zdroj: Energetický regulační úřad

Spotřeba zemního plynu v domácnostech se zvýšila o desetinu.

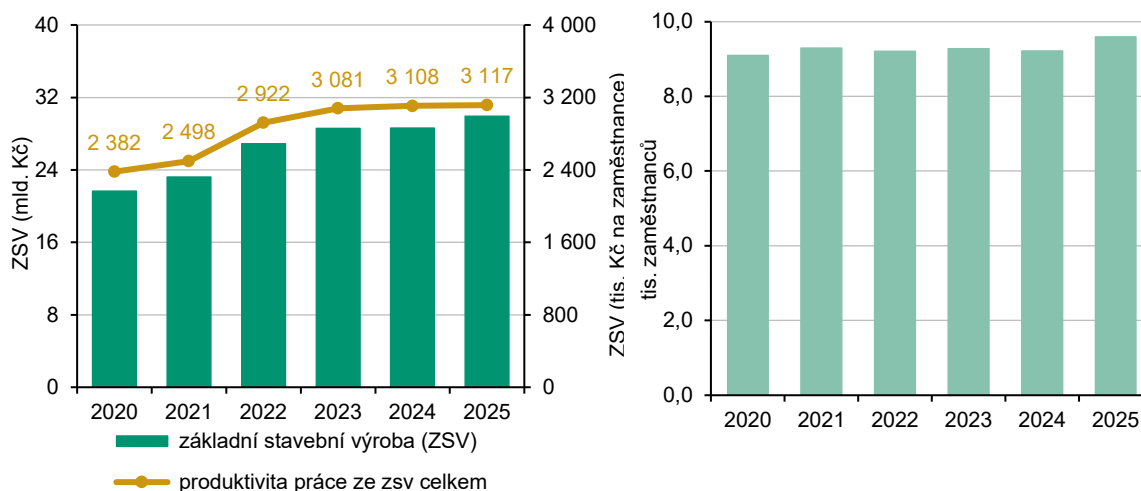
Jihomoravské domácnosti v roce 2025 spotřebovaly 317,9 mil. m³ zemního plynu, na jednu domácnost tak připadlo v průměru 928,0 m³ plynu, což je meziročně o 11,0 % více. S ohledem na skutečnost, že velká část domácností v Jihomoravském kraji využívá zemní plyn k vytápění, je meziroční kolísání spotřeby závislé i na průběhu zimního období. Klesající spotřebu plynu v domácnostech za poslední roky lze přičíst jeho nedostatku a dramatickému nárůstu ceny.

Stavebnictví, stavební povolení

Počet zaměstnanců ve velkých a středních stavebních podnicích se meziročně zvýšil.

V roce 2025 mělo na území Jihomoravského kraje sídlo 72 středních a velkých stavebních podniků (podniky s 50 a více zaměstnanci), ve kterých bylo zaměstnáno 9,6 tis. osob. Počet zaměstnanců oproti předchozímu roku vzrostl o 1,3 tis. osob, tj. o 4,5 %.

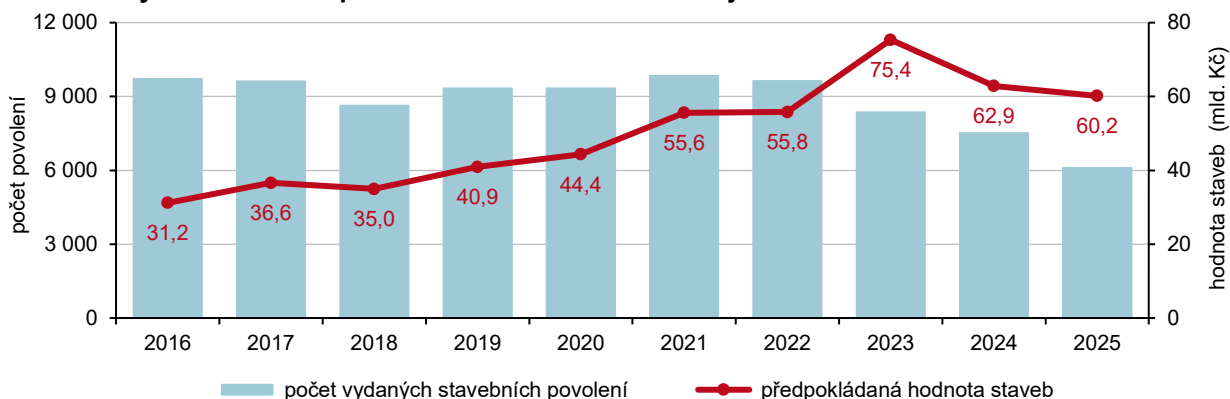
Graf 3.31 Stavebnictví v Jihomoravském kraji – podniky s 50 a více zaměstnanci se sídlem v kraji



Základní stavební výroba v kraji meziročně vzrostla.

Základní stavební výroba (ZSV) dosáhla hodnoty 29,9 mld. Kč v běžných cenách (2. místo v mezikrajském srovnání, 11,9 % republikového celku), oproti roku 2024 byla o 4,5 % vyšší (o 1,3 mld. Kč). V roce 2025 jihomoravské podniky realizovaly ve větší míře práce v oblasti pozemního stavitelství (14,2 mld. Kč), o něco menší objem vykázalo inženýrské stavitelství (13,9 mld. Kč). Oproti roku 2024 se objem prací pozemního stavitelství zvýšil o 6,5 %, u inženýrského stavitelství došlo ke zvýšení o 3,9 %.

Graf 3.32 Vydaná stavební povolení v Jihomoravském kraji



Vzrostla i produktivita práce. Meziročním vývoji objemu stavební výroby odpovídal i vývoj produktivity práce. Produktivita práce vyjádřená jako přepočet objemu ZSV na jednoho pracovníka dosáhla v kraji 3,1 mil. Kč a oproti roku 2024 vzrostla jen nepatrně o 0,3 %.

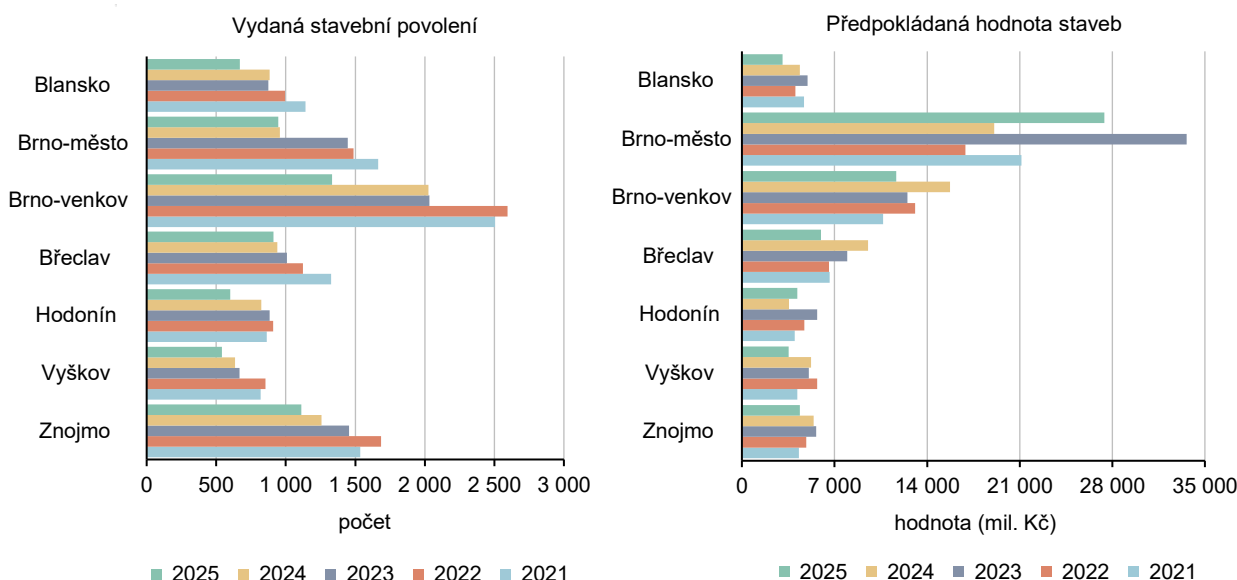
Výsledky stavebních podniků s 20 a více zaměstnanci byly rekordní.

Stavební podniky s 20 a více zaměstnanci v roce 2025 na území kraje realizovaly stavební práce v hodnotě 54,5 mld. Kč v běžných cenách (meziroční růst o 1,4 mld. Kč, tj. o 2,7 %). Tento objem prací na území kraje byl od roku 2000 nejvyšší. Na jednoho obyvatele kraje v roce 2025 připadly stavební práce ve výši 44,4 tis. Kč, což byla mezi kraji 5. nejvyšší hodnota.

Počet vydaných stavebních povolení se v roce 2025 propadl pod hranici 7 tisíc.

V Jihomoravském kraji bylo v roce 2025 vydáno 6 113 stavebních povolení (SP), mezi ostatními kraji to byl 2. nejvyšší počet (po Středočeském kraji) a tvořil 10,0 % republikového celku. Meziročně došlo v Jihomoravském kraji ke snížení počtu vydaných SP o 1 408, tj. o 18,7 %. Nárůst počtu vydaných SP v meziročním srovnání nebyl zaznamenán v žádném kraji Česka, nejmírnější pokles (o 3,6 %) zaznamenal kraj Ústecký, nejvýraznější propad pak kraj Královéhradecký (o 22,2 %).

Graf 3.33 Stavební povolení podle okresů v Jihomoravském kraji



Meziroční pokles počtu vydaných stavebních povolení ve všech jihomoravských okresech.

Z okresů Jihomoravského kraje byl nejvyšší počet vydaných stavebních povolení v roce 2025 zaznamenán v okrese Brno-venkov (1 333), nejnižší v okrese Vyškov (542). V meziročním srovnání počtu vydaných SP došlo k poklesu ve všech okresech Jihomoravského kraje, nejvýrazněji v okrese Brno-venkov (o 34,2 %), nejméně v Brně-městě (pokles o 1,1 %).

Orientační hodnota staveb v kraji meziročně klesla.

Orientační hodnota staveb, na které bylo v kraji vydáno SP, dosáhla částky 60,2 mld. Kč (14,6 % republikového celku, druhá nejvyšší hodnota v mezikrajském srovnání). Orientační hodnota staveb meziročně klesla o 4,3 % (tj. o 2,7 mld.). Její pokles zaznamenaly všechny kraje s výjimkou Libereckého, který víceméně stagnoval.

Nejvyšší orientační hodnota povolených staveb je v Brně.

V kraji byla nejvyšší orientační hodnota staveb, na něž byla vydána SP, vykázána v okrese Brno-město. Částka 27,4 mld. Kč představuje téměř 46% podíl z krajského celku. Nejnižší hodnota ve výši 3,1 mld. Kč byla zaznamenána v okrese Blansko. Orientační hodnota staveb meziročně vzrostla v okresech Brno-město (o 43,7 %)

a Hodonín (o 18,2 %), v ostatních okresech došlo k meziročnímu snížení. Největší pokles byl v okrese Břeclav (o 37,4 %). Průměrná hodnota na jedno stavební povolení se v kraji pohybovala od 3,9 mil. Kč v okrese Znojmo do 29,0 mil. Kč v okrese Brno-město.

Bytová výstavba

Počet zahájených bytů v kraji meziročně poklesl.

Jihomoravský kraj se počtem 5 146 bytů, jejichž výstavba byla v roce 2025 zahájena, řadí mezi kraje na 3. nejvyšší příčku za Prahu a Středočeský kraj. Uvedený počet bytů představuje 14,4 % republikového celku. V porovnání s rokem 2024 klesla zahájená výstavba bytů v kraji o 10,1 %, tj. o 576 bytů.

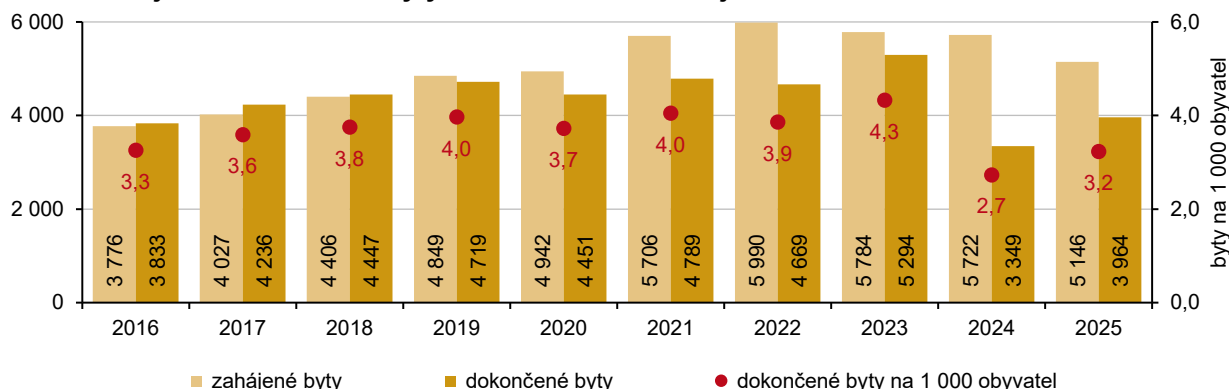
Ve struktuře zahájených bytů převažují byty v bytových domech.

V nových bytových domech byla zahájena výstavba 2 393 bytů, což představovalo 46,5 % z celkového počtu zahájených bytů v kraji. Meziročně klesl počet bytů zahájených v nových bytových domech o 546 bytů, tj. o 18,6 %. V nových rodinných domech byla ve sledovaném období zahájena výstavba 1 435 bytů, meziročně byl tento počet o 433 bytů (tedy o 23,2 %) nižší.

Počet dokončených bytů se oproti předchozímu roku zvýšil, mezi kraji byl 3. nejvyšší.

Počet dokončených bytů v Jihomoravském kraji v roce 2025 meziročně vzrostl o 18,4 %. Celkem bylo dokončeno 3 964 bytů, což je o 615 bytů více než v roce 2024. Na republikovém počtu dokončených bytů se kraj podílel 11,9 %, v mezikrajském srovnání byl počet dokončených bytů 3. nejvyšší po Středočeském kraji a Praze. Meziroční pokles zaznamenala Praha (o 17,9 %) a kraje Pardubický (o 14,1 %) a Olomoucký (o 8,5 %), ostatní kraje vykázaly růst dokončené výstavby bytů.

Graf 3.34 Zahájené a dokončené byty v Jihomoravském kraji



Byty v nových rodinných a bytových domech tvořily tři čtvrtiny celkového počtu dokončených bytů.

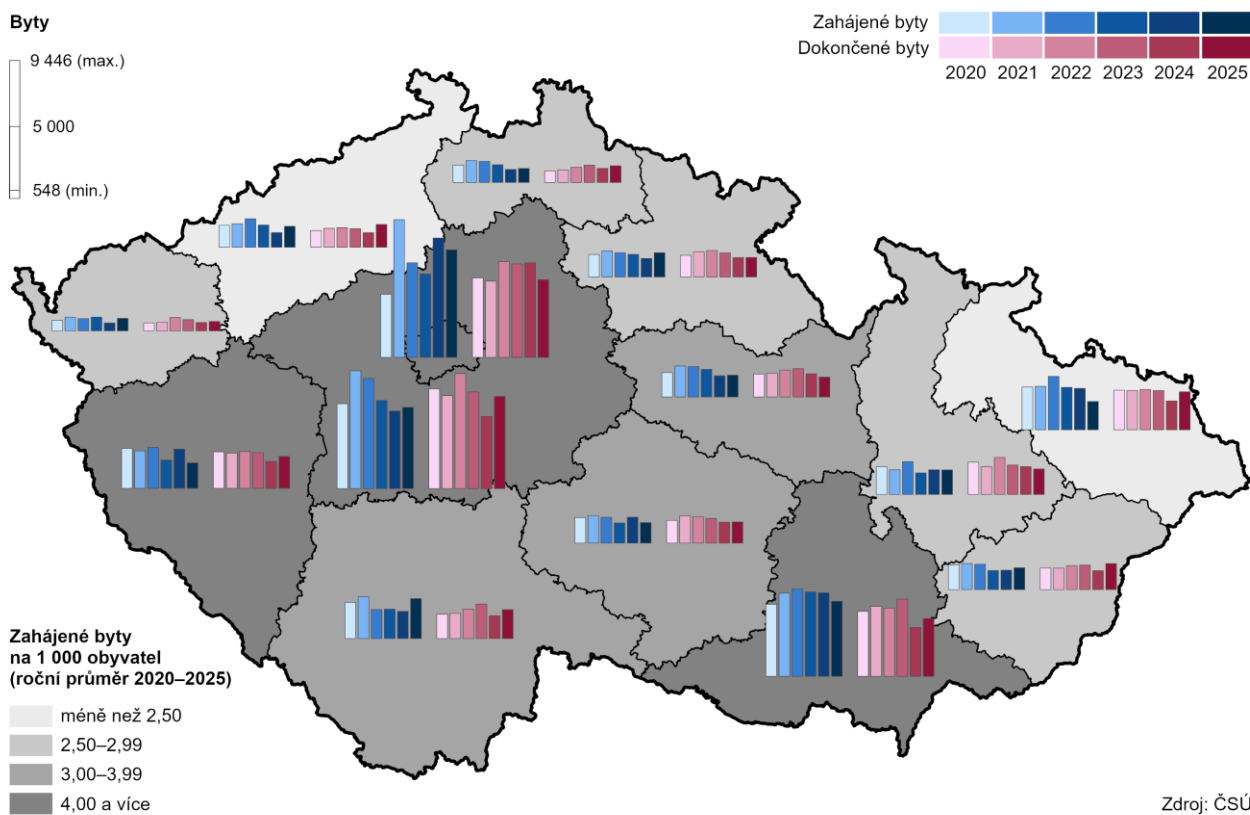
V nových rodinných domech bylo v kraji dokončeno 1 695 bytů, což představuje 42,8 % z celkového krajského počtu. Meziročně počet bytů dokončených v rodinných domech poklesl o 180, tj. o 9,6 %. V nových bytových domech bylo v roce 2025 dokončeno 1 227 bytů, meziročně byl tento počet o 369 vyšší (o 43,0 %). Byty v nových rodinných a bytových domech tvořily téměř tři čtvrtiny z celkového počtu dokončených bytů.

Nejvíce bytů bylo dokončeno v Brně.

V meziokresním srovnání bylo nejvíce bytů v Jihomoravském kraji dokončeno v okrese Brno-město (1 584 bytů, tj. 40,0 % krajského celku). Meziroční pokles dokončených bytů vykázal jen okres Vyškov (o 28,3 %, tj. o 114 bytů), Brno-venkov (o 12,9 %, tj. o 95 bytů) a Blansko (o 1,9 %, tj. o 5 bytů). Všechny zbývající okresy zaznamenaly růst (v Brně-městě dokonce o 77,0 %). Nejvíce bytů v rodinných domech bylo dokončeno v okrese Brno-venkov, a to 29,4 % krajského celku.

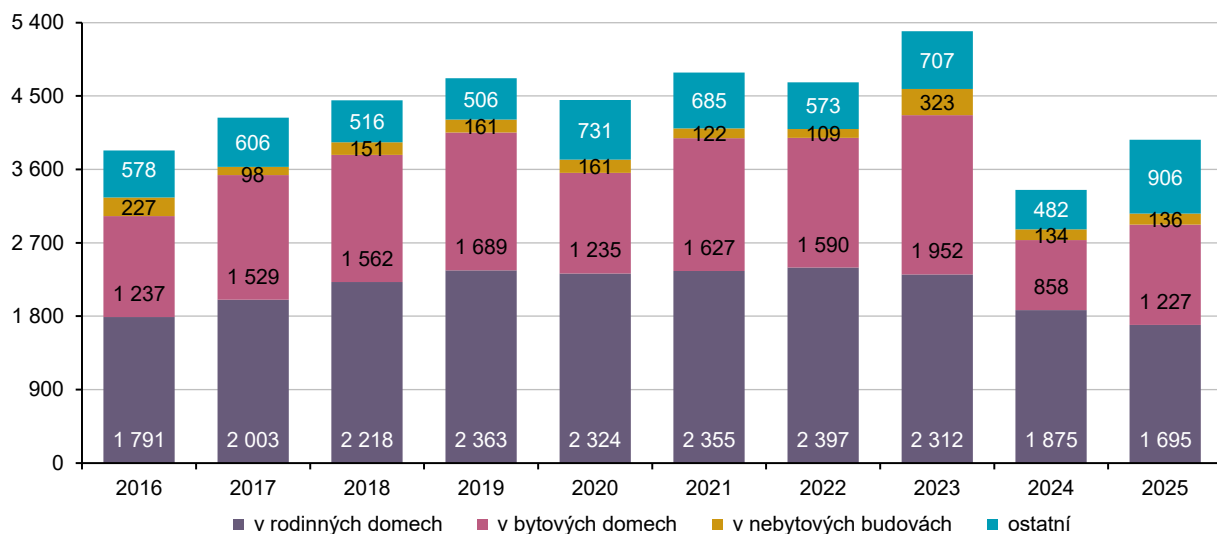
Nejvyšší podíl bytů dokončených v bytových domech vykázal očekávaně okres Brno-město (72,5 %).

Bytová výstavba v krajích v letech 2020 až 2025



Zdroj: ČSÚ

Graf 3.35 Dokončené byty podle druhu stavby v Jihomoravském kraji



Ceny nemovitostí

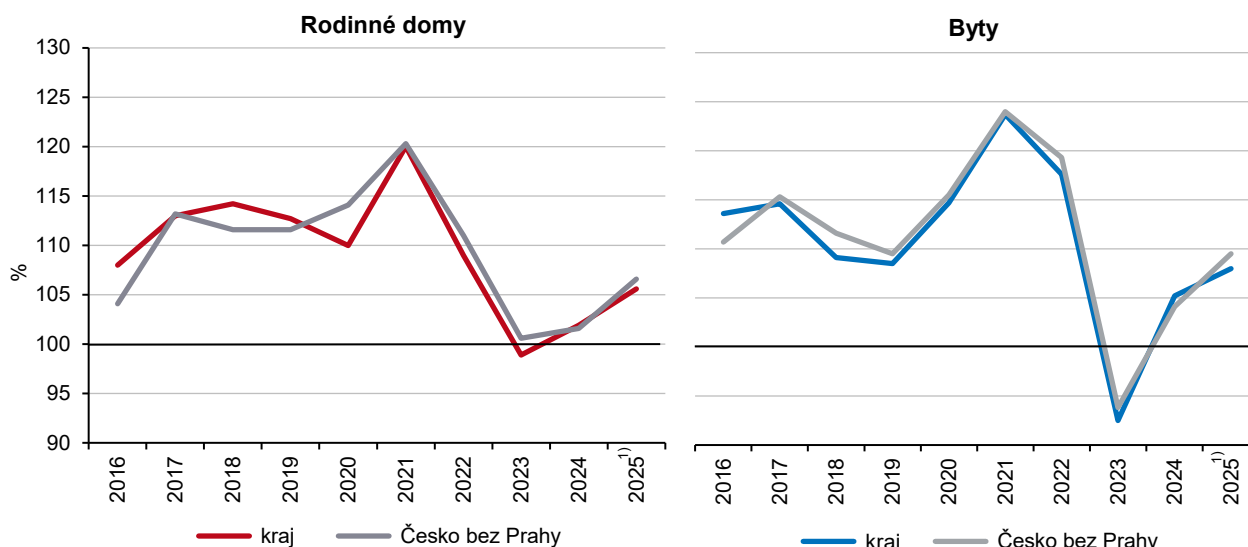
Indexy cen nemovitostí za rok 2025 jsou pouze předběžnými údaji.

Z údajů Českého úřadu zeměměřického a katastrálního (ČÚZK) o jednotlivých řízeních o koupi nemovitosti, při níž byl zapsán cenový údaj, byly ČSÚ zpracovány informace o průměrných kupních cenách rodinných domů a bytů a byly vytvořeny cenové indexy. Údaje o cenových indexech nemovitostí za rok 2025 jsou zatím předběžné. Tempo růstu cen rodinných domů i bytů v Jihomoravské kraji bylo v roce 2025 nižší než v Česku, a to jak při srovnání s republikovým průměrem, tak s průměrem bez Prahy.

Ceny bytů se v našem kraji zvýšily o 8,0 % ve srovnání s předchozím rokem.

Ceny rodinných domů se v roce 2025 v republikovém průměru bez Prahy meziročně zvýšily o 6,6 %. Vyšší jednotkovou cenu rodinných domů zaznamenaly v roce 2025 všechny kraje. Relativní přírůstek se pohyboval od 4,6 % v Kraji Vysočina do 8,2 % ve Zlínském kraji. V Jihomoravském kraji došlo k meziročnímu zvýšení cen rodinných domů o 5,6 % a umístil se tak na osmé pozici v žebříčku. Ceny bytů se v roce 2025 ve srovnání s předchozím rokem v Česku bez Prahy zvýšily o 9,5 %. V našem regionu vzrostly jen o 8,0 % a kraj se umístil na 3. nejnižší pozici v mezikrajském srovnání (po Kraji Vysočina a Královéhradeckém kraji).

Graf 3.36 Indexy cen nemovitostí v Jihomoravském kraji a Česku bez Prahy (předchozí rok = 100)



¹⁾ údaje za rok 2025 jsou předběžné

Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální

Nejdražší rodinné domy se prodávaly v okrese Brno-město.

Průměrné jednotkové kupní ceny rodinných domů byly v letech 2023–2025 (tříletý průměr) v Jihomoravském kraji o 1,0 % vyšší než republikový průměr. V mezikrajském srovnání byla průměrná cena rodinných domů v Jihomoravském kraji (53 096 Kč/m²) třetí nejvyšší. Z údajů o prodaných rodinných domech v letech 2023–2025 (podle kupních smluv) je patrné, že nejdražší rodinné domy v rámci kraje se prodávaly v okrese Brno-město (83 660 Kč/m²) a nejlevnější v okrese Hodonín (40 614 Kč/m²).

V mezikrajském srovnání byly ceny prodáváných bytů v kraji 2. nejvyšší.

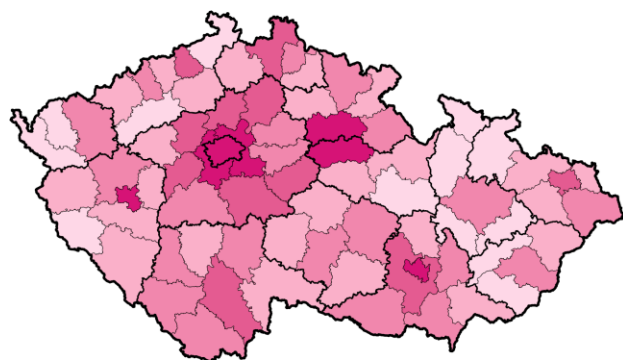
Jednotkové ceny prodáváných bytů v kraji (73 786 Kč/m²) v průměru let 2023–2025 byly vyšší než republikový průměr o 12,6 %, v mezikrajském srovnání se jednalo o 2. nejvyšší ceny hned za hl. m. Praha (118 245 Kč/m²). Z okresů kraje se nejvýše umístil okres Brno-město (89 421 Kč/m²). Za nejnižší cenu se v průměru let 2023 až 2025 prodávaly byty v okrese Znojmo (49 030 Kč/m²).

Průměrná velikost bytů v kraji převýšila celostátní průměr.

Průměrná podlahová plocha prodávaných rodinných domů v období let 2023–2025 činila v Česku 85 m². V Jihomoravském kraji byly prodávané RD v průměru o něco větší, jejich průměrná plocha dosáhla 86 m². Byty prodávané v Jihomoravském kraji v letech 2023–2025 měly v průměru 63 m² a svou velikostí se dostaly nad celostátní průměr (61 m²). Mezi kraji se průměrná velikost prodávaných bytů pohybovala od 57 m² v Ústeckém kraji do 63 m² ve Středočeském, Jihočeském, Jihomoravském a Zlínském kraji.

Průměrné kupní ceny rodinných domů a bytů v okresech v období let 2023–2025

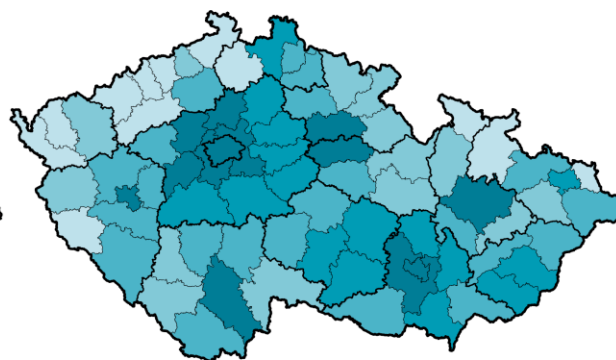
Rodinné domy



Kč/m²



Byty



Kč/m²



Zdroj: ČSÚ

Doprava

Hustota silniční i železniční sítě je ve srovnání s ostatními kraji spíše nižší.

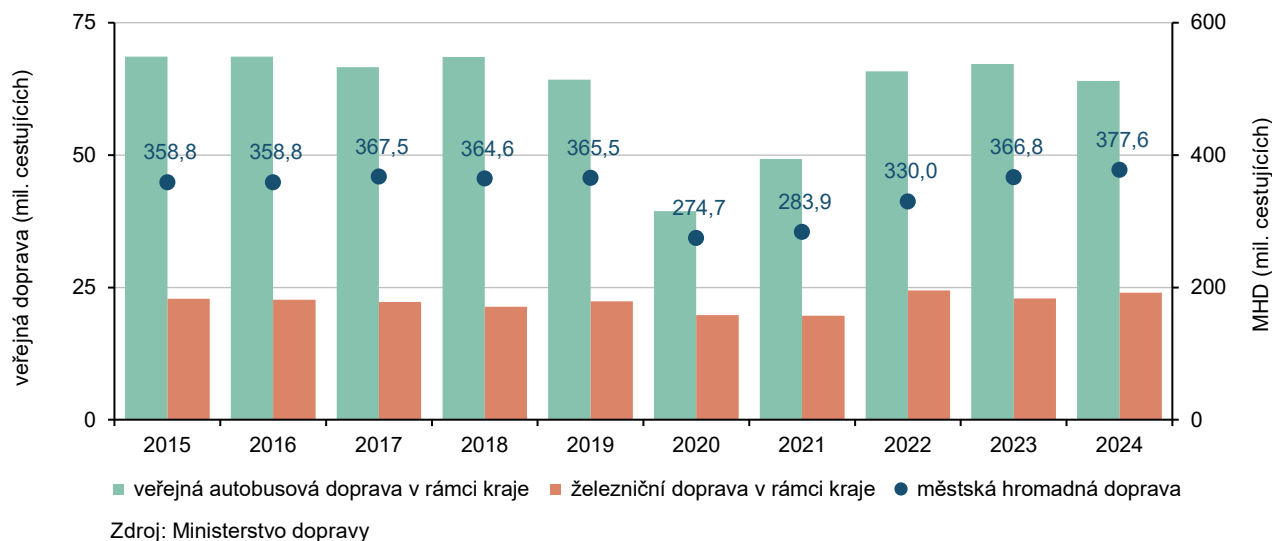
V silniční dopravě je v Jihomoravském kraji využíváno 4,5 tis. kilometrů silnic a dálnic. Silniční dopravní síť v kraji tvoří 134 km dálnic I. třídy, 31 km dálnic II. třídy, 426 km silnic I. třídy, 15 km silnic pro motorová vozidla, 1 464 km silnic II. třídy a 2 398 km silnic III. třídy. Hustota silniční sítě v Jihomoravském kraji (58,2 km na 100 km²) je ve srovnání s ostatními kraji 5. nejnižší. Provozní délka železničních tratí v kraji dosahuje 754 km. Hustota železniční sítě v kraji (9,9 km na 100 km²) je ve srovnání s ostatními kraji 4. nejnižší. Pro úplnost je třeba uvést, že v kraji je i 45 km splavných vodních cest využitelných pro pravidelnou dopravu.

Autobusy v roce 2024 přepravily 64 mil. cestujících, železniční dopravu využilo 24 mil. osob.

Údaje o přepravě zboží a osob jsou zatím k dispozici jen za rok 2024. Veřejnou autobusovou dopravou v rámci kraje bylo v roce 2024 přepraveno 64,1 mil. osob, což bylo meziročně o 3,2 mil. méně. Maximum přepravených osob, a to více než 77 mil., bylo zaznamenáno v roce 2010. Vlakem v kraji v roce 2024 cestovalo 24,0 mil. osob, v porovnání s autobusy je to o více než tři pětiny cestujících méně. Meziročně byl počet osob přepravených vlakem o 1,1 mil. osob vyšší. Omezení pracovního i společenského života „covidovými“ opatřeními (práce i vyučování z domova) způsobily v roce 2020 pokles počtu přepravených osob v MHD o téměř

jednu čtvrtinu. Po tomto období docházelo k postupnému navýšení počtu cestujících a rok 2024 předčil předcovidové období v přepravě osob, a to o 3,3 procentního bodu.

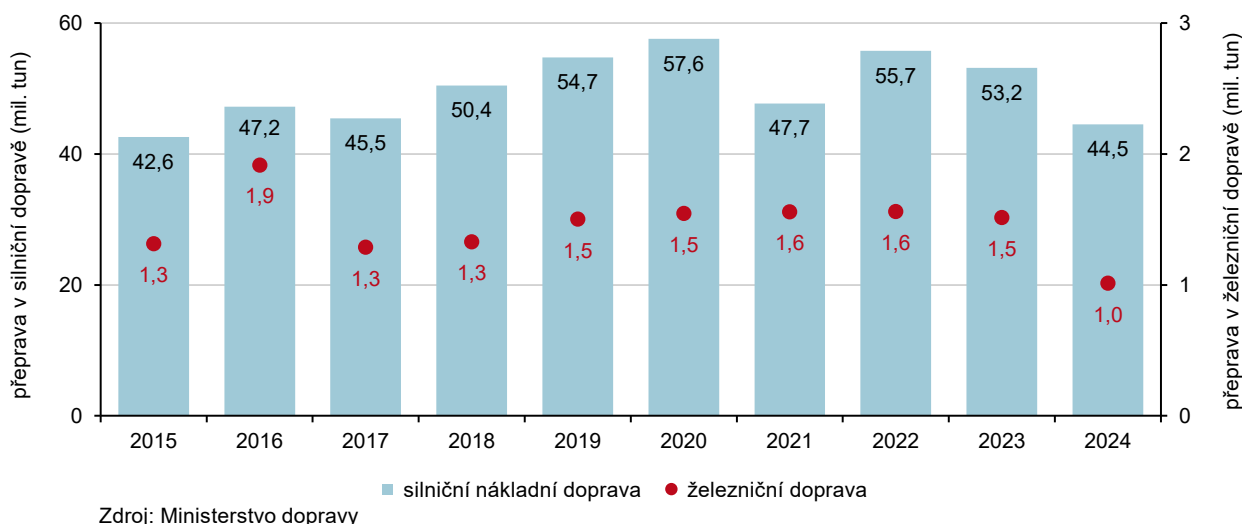
Graf 3.37 Přeprava cestujících v Jihomoravském kraji



Mnohonásobně více zboží se přepravuje po silnici.

Nesrovnatelné jsou výkony v přepravě zboží – přeprava zboží po železnici tvoří dlouhodobě jen zlomek objemu nákladní silniční přepravy. V roce 2024 bylo nákladní silniční dopravou přepraveno 50,1 mil. tun zboží (v roce 2019 dosud rekordních 57,6 mil. tun), po železnici jen 1,0 mil. tun. Největší část přepravy nákladní silniční dopravy každoročně tvoří přeprava zboží v rámci kraje (v roce 2024 31,4 mil. tun, tj. 62,6 % celku), 8,8 mil. tun tvořil vývoz zboží z kraje a 9,9 mil. tun zboží se do kraje z jiných krajů dovezlo.

Graf 3.38 Přeprava zboží v Jihomoravském kraji



Od roku 2015 v registru vozidel v kraji přibýlo 162,8 tis. osobních automobilů.

Každoročně se v kraji zvyšují počty vozidel. Na konci roku 2024 bylo podle Centrálního registru vozidel v Jihomoravském kraji evidováno 693,0 tis. osobních vozidel (na konci roku 2015 to bylo 530,2 tis.), 148,2 tis. motocyklů (resp. 119,4 tis. před 10 lety), 88,3 tis. nákladních automobilů (resp. 75,0 tis.) a 1,8 tis. autobusů (resp. 2,0 tis. na konci roku 2015). Pro srovnání úrovně „motorizace“ krajů lze použít přepočtený počet osobních automobilů na 1 000 obyvatel. V tomto srovnání je Jihomoravský kraj s počtem 565 osobních automobilů na 1 000 obyvatel až na 11. místě, nejvíce osobních vozů

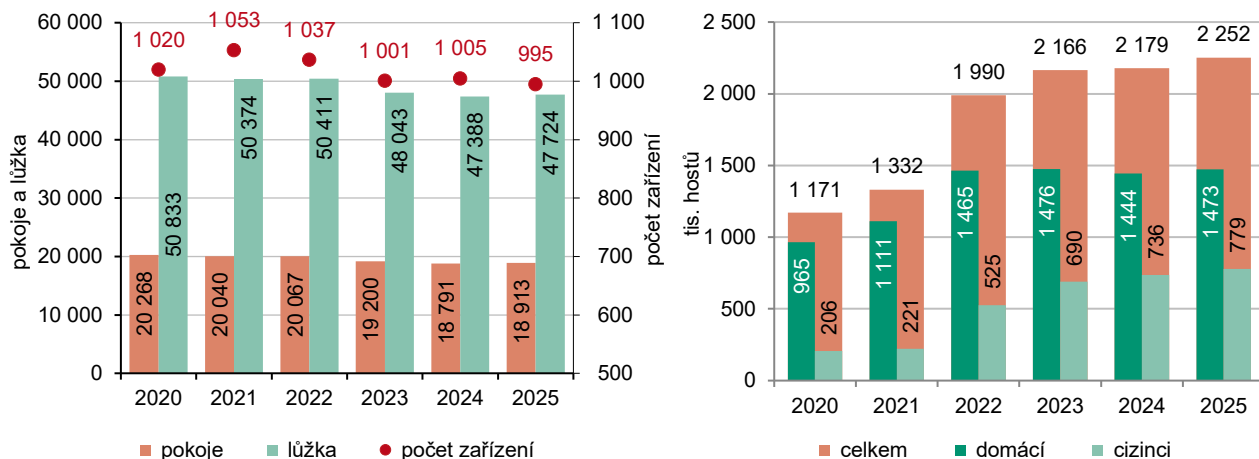
v přepočtu na 1 000 obyvatel je v Praze (766) a nejméně v Moravskoslezském kraji (528 osobních automobilů na 1 000 obyvatel).

Cestovní ruch

Kapacity hromadných ubytovacích zařízení v kraji.

Hromadné ubytovací zařízení (HUZ) je zařízení s minimálně pěti pokoji a zároveň deseti lůžky sloužící pro účely cestovního ruchu. Podle výsledků šetření bylo v roce 2025 v Jihomoravském kraji 995 HUZ s 18,9 tis. pokojů a 47,7 tis. lůžek. V členění podle kategorií ubytovacích zařízení to bylo 207 hotelů, 554 penzionů, 69 kempů a chatových osad, 43 turistických ubytoven a 122 ostatních zařízení.

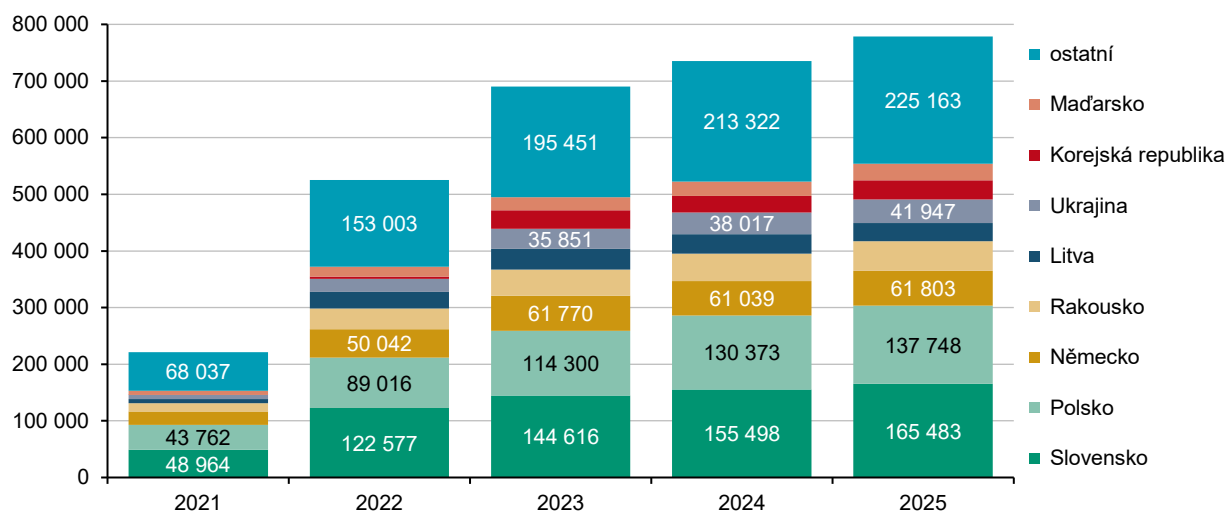
Graf 3.39 Kapacity a hosté hromadných ubytovacích zařízení v Jihomoravském kraji



V ubytovacích zařízeních v kraji se ubytovalo 2,3 mil. hostů, což bylo meziročně o 72,4 tis. více.

V ubytovacích zařízeních na území Jihomoravského kraje se v roce 2025 ubytovalo 2,3 mil. hostů, což byl po hl. Praze druhý nejvyšší počet. Oproti předchozímu roku 2024 je to o 3,2 % více. Mezi hosty bylo 1,5 mil. hostů z Česka a 779 tis. návštěvníků z ciziny, tj. více než třetina z celkového počtu. Počet ubytovaných rezidentů oproti stejnému období roku 2024 vzrostl o 1,9 %, počet nerezidentů se zvýšil o 5,8 %. Jednalo se o nejvyšší počet hostů od počátku sledovaného období. Oproti roku 2024 byl počet hostů o 72,4 tis. vyšší. Počet domácích hostů meziročně vzrostl o 29,0 tis., počet hostů z ciziny vzrostl o 43,4 tis., tedy o 5,9 %.

Graf 3.40 Zahraniční hosté v hromadných ubytovacích zařízeních v Jihomoravském kraji



Hosté v HUZ v kraji strávili 4,4 mil. nocí.

Hosté v HUZ v Jihomoravském kraji strávili 4,4 mil. nocí, meziročně je to o 3,7 % více. Průměrná doba přenocování hostů (celkem) představovala 1,9 noci, u domácích návštěvníků činila 2,1 noci a u zahraničních 1,7 noci. Počtem přenocování Jihomoravský kraj obsadil páté místo žebříčku, ale průměrný počet strávených nocí (1,9 noci) byl nejnižší.

Nejvíce zahraničních hostů přijelo ze Slovenska.

Na složení zahraničních hostů se jako obvykle nejvíce podíleli hosté ze sousedních zemí. Ubytování v HUZ Jihomoravského kraje využilo nejvíc osob ze Slovenska (165,5 tis.), dále z Polska (137,7 tis.), Německa (61,8 tis.) a Rakouska (52,1 tis.). Páté místo v žebříčku obsadili hosté z Ukrajiny (42,0 tis.).

Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních v krajích v letech 2019 až 2025

